

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro základní vzdělávání
zpracovaný podle RVP ZV

Škola, ve které máme na děti čas.

Základní škola a Mateřská škola, Senohraby, okres Praha - východ,
Školní 27, 251 66 Senohraby

Obsah

OBSAH	2
1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
2.1. Úplnost a velikost školy, vybavení školy	4
2.2. Charakteristika pedagogického sboru a žáků	4
2.3. Dlouhodobé projekty	5
2.4. Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty, aktivity a prezentace školy na veřejnosti.....	5
3. CHARAKTERISTIKA ŠVP	5
3.1. Zaměření školy	5
3.2. Výchovné a vzdělávací strategie	6
3.3. Inkluzivní podpůrná opatření školy	8
3.4. Začlenění průřezových témat	12
4. UČEBNÍ PLÁN	17
5. UČEBNÍ OSNOVY	18
5.1. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	19
5.1.1. Český jazyk	19
5.1.2. Anglický jazyk	32
5.2. MATEMATIKA	35
5.3. INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	46
5.4. ČLOVĚK A JEHO SVĚT	49
5.5. UMĚNÍ A KULTURA	59
5.5.1. Výtvarná výchova	61
5.5.2. Hudební výchova.....	63
5.6. ČLOVĚK A ZDRAVÍ	67
5.7. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	72
6. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ	75
6.1. Základní pravidla pro hodnocení žáků	75
6.2. Podrobné zásady klasifikace a slovního hodnocení	76

1. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu	Škola, ve které máme na děti čas - Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
Název školy	Základní škola a Mateřská škola, Senohraby, okres Praha - východ
Adresa školy	Školní 27, 251 66 Senohraby
Zřizovatel školy	Obec Senohraby, Příčná 61, 251 66 Senohraby telefon: 323 655 336 www.senohraby.cz
Ředitel školy	Mgr. Šárka Hájková Heřmánková
Koordinátor tvorby ŠVP ZV	Mgr. Šárka Hájková Heřmánková
Kontakty	telefon: 323 655 337 web: www.zssenohraby.cz/skola e-mail: skola.senohraby@centrum.cz sarka.hermankova@email.cz
IČO	750 335 93
IZO	102 438 137
REDIZO	6000 52 192
Číslo jednací	14/2019
Platnost dokumentu	od 1. 9. 2007, 2. verze – od 1. 9. 2010, 3. verze - od 1. 9. 2011, 4. verze – od 1. 9. 2012, 5. verze – od 1. 9. 2013, 6. verze – od 1. 9. 2014 7. verze – od 1. 9. 2015 8. verze – od 1. 9. 2016 9. verze – od 1. 9. 2017 10. verze – od 17. 1. 2019

*) ŠVP ZV – Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

.....
podpis ředitele školy

.....
razítko školy

2. Charakteristika školy

2.1. Úplnost a velikost školy, vybavení školy

ZŠ Senohraby je škola pro žáky 1. stupně ZŠ, organizovaná od 1. 9. 2011 jako pětitřídní. Kapacita školy je 120 žáků (od 1. 9. 2013). Při škole je zřízena školní družina, která má nyní tři oddělení s kapacitou 83 žáků.

Budova školy je umístěna v klidném, vesnickém prostředí a škola je charakteristická svojí rodinnou atmosférou.

Škola je umístěna v původní starší budově. Uvnitř je po rozsáhlé rekonstrukci 5 tříd – 3 učebny jsou odpoledne vyhrazeny pro činnost ŠD. Ve škole jsou dále 3 odborné učebny – počítačová pracovna, keramická dílna a dětská kuchyňka. V počítačové pracovně je nyní 22 počítačů propojených do sítě, vybavených výukovými programy a připojených na internet, dataprojektor s plátnem a vizualizér přenosný do všech tříd. Všechny třídy jsou vybaveny interaktivní tabulí, dataprojektorem a počítačem.

Další počítače jsou umístěny samostatně i v některých třídách. v učebně ve 2. patře, Dalšími místnostmi jsou: dva kabinety pro učitele, kabinet na učební pomůcky (škola je dobře vybavena učebními pomůckami), sborovna s počítačem, kopírovacím strojem a barevnou tiskárnou, ředitelna s počítačem, prostor za ŠD pro hry a zájmovou činnost žáků, 2 šatny (pro žáky a učitelská, ve které jsou zároveň uskladněny pomůcky pro tělesnou výchovu) a sociální zařízení pro žáky i učitele.

U školy je velká zahrada s krásným multifunkčním hřištěm s umělým povrchem, otevřeným v červnu 2012 a s herními prvky pro děti. Zahrada je využívána pro výuku, rekreaci a mimoškolní činnost žáků.

Škole chybí vlastní tělocvična (využíváme tělocvičnu TJ Sokol Senohraby v blízkosti školy).

Škola úzce spolupracuje s MŠ, která sídlí v nové přístavbě, spojené s budovou školy chodbou. Pro obě zařízení je společná kuchyň a jídelna.

2.2. Charakteristika pedagogického sboru a žáků

Pedagogický sbor se skládá z pěti vyučujících, ředitele školy, dvou externích pedagogů a 3 vychovatelek ŠD – jedna z nich je zároveň asistentkou pedagoga pro integrovaného žáka 5. třídy. Zastoupeny jsou mladé i zkušené pedagožky. Většina má odpovídající pedagogické vzdělání, případně si je postupně doplňuje. Jedna pí. učitelka je speciální pedagog, některé učitelky prošly kurzy grafomotoriky, kritického myšlení a všechny se účastní nejrůznějších seminářů a školení v rámci DVPP podle ročních plánů. Ve sboru převažuje ochota k týmové spolupráci, k akceptování změn, charakteristická je aktivita a tvořivost ve výuce i v organizování mimoškolní činnosti.

Převážná většina žáků je místních, vzděláváme stabilně i žáky z okolních obcí. Máme dobré zkušenosti s integrací žáků se specifickými poruchami učení a chování (SPUCH). Ve školním roce 2011/2012 byla přijata do prvního ročníku žákyně s tělesným postižením a škola dostala mzdové prostředky na částečný úvazek asistenta pedagoga.

*) DVPP – další vzdělávání pedagogických pracovníků *)

SPUCH – specifické poruchy učení a chování

2.3. Dlouhodobé projekty

Dlouhodobě spolupracujeme s různými ekologickými sdruženími. Každý rok realizujeme projekty z výzev Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost - EU
Učitelky vzájemně spolupracují na školních projektech – každoročně se snažíme zrealizovat jeden celoroční a několik krátkodobějších projektů.

2.4. Formy spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty, aktivity a prezentace školy na veřejnosti

Snažíme se o rozvíjení a zlepšování spolupráce s rodiči žáků. Zákonní zástupci mohou vyučování navštívit kdykoliv po vzájemné domluvě, mohou se také účastnit veškerých akcí, pořádaných školou. O činnosti školy je veřejnost informována prostřednictvím pravidelné stránky v místním časopise Senohrabská hláška a na webových stránkách školy – www.zssenohraby.cz

Spolupracujeme s různými ekologickými sdruženími, okolními školami, Obecním úřadem, TJ Sokolem Senohraby a dalšími. Škola zajišťuje vaření obědů pro důchodce.

Účastníme se velkého množství výukových programů, besed, exkurzí, kulturních a sportovních akcí. Některé sami pořádáme nejen pro žáky naší školy, ale také pro ostatní zájemce z řad veřejnosti. I ve školním roce 2016/2017 v rámci vzdělávání žáků prvního stupně ZŠ, bude žákům nabídnuta možnost zúčastnit se kulturně, výchovně vzdělávacího a sportovního pobytu v přírodě. Poslední roky každoročně vyjíždíme i na zimní pobyt na horách s lyžováním.

Prohlubujeme spolupráci s okolními školami, zejména ZŠ Mirošovice (málotřídní škola) a ZŠ Mnichovice, ZŠ Velké Popovice (školy i s 2. stupněm)).

Zintenzivňujeme také spolupráci s MŠ a to zejména v oblasti grafomotoriky a logopedie, abychom usnadnili dětem vstup do 1. třídy

Ve škole pracuje školní parlament, každoročně volení zástupci z jednotlivých ročníků se pravidelně scházejí s ředitelkou školy.

Při integraci žáků se SPUCH spolupracujeme s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Benešově, Praze, Strančicích, Říčanech a s SPC v Praze.

Při škole pracuje Školská rada.

3. Charakteristika ŠVP

3.1. Zaměření školy

V maximální míře se snažíme využít výhod a pozitiv školy rodinného typu. Důraz klademe především na:

- individuální přístup ke každému a rozvoj dětské osobnosti jako celku ve všech směrech, řešení problémů ihned - „**U nás ve škole máme na děti čas**“
- utváření a rozvoj ekologického smýšlení - zaměřujeme se na environmentální výchovu, která prolíná veškerou výukou i mimoškolními aktivitami

- udržování a rozvoj rodinné atmosféry školy, ve které se všichni navzájem dobře známe a snažíme se pomáhat si a úzce spolupracovat napříč ročníky a děti s dospělými, otevírat školu veřejnosti, organizovat akce nejen pro sebe
- osobnostní a sociální výchovu - učíme děti znát své emoce a umět s nimi zacházet, umět je vhodně projevovat
- vytváření široké nabídky sportovních aktivit nejen pro sportovně nadané děti
- využití místních tradic, historie a okolního přírodního prostředí
- rozvoj kulturní stránky osobnosti - učíme hře na hudební nástroj každého v rámci jeho možností, účastníme se aktivně kulturního života obce a regionu
- zájmovou činnost žáků – na škole pracuje mnoho kroužků (viz web. stránky školy)

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Používáme tyto společné postupy vedoucí k utváření a rozvíjení následujících klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vytváří si pozitivní vztah k učení
- volí a využívá vhodné způsoby, metody a postupy pro efektivní učení, rozvržení přípravy a řízení vlastního učení
- vyhledává zdroje informací, třídí je
- vyhledává a třídí informace a prezentuje získané informace, efektivně je využívá v procesu učení, pracuje s obecně užívanými termíny
- využívá znalosti termínů, znaků, symbolů, uvádí věci do souvislostí, porovnává získané výsledky
- kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- využívá výpočetní techniku jako efektivní nástroj poznávání okolního svět -učí se nápodobou, přebírá zkušenosti druhých, učí se z vlastních chyb -poznává vlastní pohybové schopnosti a jejich individuální rozvoj -
- systematicky sleduje vývoj vlastní fyzické zdatnosti
- nahlíží na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa

Kompetence k řešení problémů

- vyhledává účelové informace vhodné k řešení problémů
- vyhledává a zpracovává získané informace k řešení reálných situací, využívá získané vědomosti a dovednosti k řešení problémů, aplikuje je v praxi, svou prezentaci obhajuje
- porovnává a analyzuje informace, realizuje řešení a ověřuje jeho správnost, hodnotí výsledky své práce
- samostatně řeší problémy, při řešení problémů užívá logické a matematické postupy -hledá vlastní způsob řešení problémů
- uvažuje logicky, přemýšlí a plánuje řešení zadaného úkolu

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje myšlenky, názory, logicky je řadí
- užívá výstižné, souvislé a kultivované vyjadřování v písemném i ústním projevu s vhodným výběrem verbálních i neverbálních prostředků
- využívá zvolené informace a komunikační technologie, prostředky -
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v písemném i ústním projevu
- naslouchá druhým, vhodně obhajuje svůj názor a argumentuje, zapojuje se do diskuse
- spolupracuje při řešení ve dvojici nebo jiné skupiny -vyslechne, přijme a splní pokyny a povely

-naváže kontakt při hledání pomoci

Kompetence sociální a personální

-spolupracuje účinně ve skupině, respektuje druhé, cizí názory a toleruje různosti -přijímá roli v kolektivu

-stanovuje pravidla pro práci ve skupině a dodržuje je -dodržuje pravidla fair-play

-vytváří pozitivní představy o sobě samém, které podporují sebedůvěru a samostatný rozvoj

-upevňuje si zásady chování na kulturních akcích

Kompetence občanské

-poznává kulturní a historické dědictví a ochraňuje

ho -orientuje se v právech a povinnostech

-respektuje středoevropské společenské tradice

-respektuje přesvědčení druhých lidí, je schopen se vcítit do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení

-chová se podle pravidel informační etiky, uznává autorské právo -

získané informace hodnotí z hlediska společenských a právních norem

-chápe základní principy ochrany životního prostředí

-poskytuje první pomoci při úrazech -

dodržuje zásady osobní hygieny

-zdůrazňuje škodlivost používání návykových

látek -orientuje se na trhu práce

-aktivně se zapojuje do kulturního dění

-vedeme je ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se dostávají prostřednictvím internetu, tisku....

Kompetence pracovní

-využívá vědomosti a zkušenosti pro rozvoj schopností a

dovedností -vytváří předpoklady pro budoucnost a profesní orientaci

-plánuje, organizuje a prezentuje svou práci

-dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky -

adaptuje se na změněné nebo nové podmínky

-dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci s výpočetní technikou -

respektuje zásady bezpečnosti při výběru a manipulaci s materiály a nástroji -

odhaduje své schopnosti a snaží se je vhodně využít, zvládá základní manuální dovednosti

- vybírá vhodné a potřebné nástroje, snaží se dovést práci k cíli

3.3. Popis inkluzivních podpůrných opatření realizovaných školou

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho rodičů a školského poradenského zařízení.

Podpůrná opatření se člení do pěti stupňů. Naše škola uplatňuje podpůrná opatření pouze prvního a druhého stupně.

- **Podpůrné opatření prvního stupně** – slouží ke kompenzaci mírných obtíží, opírá se o plán pedagogické podpory (dále jen PLPP).
- **Podpůrné opatření druhého stupně** – charakter vzdělávacích potřeb žáka je ovlivněn zejména aktuálním zdravotním stavem žáka, opožděným vývojem, odlišným kulturním prostředím, specifickými poruchami učení a chování. Žáci vyžadují individuální přístup, je pro ně vytvářen individuální vzdělávací plán na základě doporučení školského poradenského zařízení.

Podpůrná opatření naší školy

1. Kvalitní předškolní vzdělávání

V raném věku se dítě učí učit; nabírá rychlost, intenzitu a hloubku svého učení. Je mimořádně důležité, aby život dítěte ve znevýhodňujícím rodinném prostředí byl co nejdříve obohacen o podněty, které mají význam pro takový start ve školním vzdělávání, jaký je srovnatelný s většinovou populací.

Poskytování co nejvíce podnětů a bohatých možností rozvoje, jako mají ostatní děti, je specifickým cílem vzdělávání dětí se sociálním znevýhodněním od narození do zahájení povinné školní docházky. Tím jsou děti se sociálním znevýhodněním připravovány na vzdělávání v běžné základní škole – tedy v hlavním vzdělávacím proudu.

2. Přípravné kurzy pro budoucí prvňáky (Škola nanečisto).

Kurzy probíhají 1x do měsíce ve druhém pololetí školního roku (po ukončení zápisu do prvních tříd) a jsou určeny všem budoucím žákům prvních ročníků. Jejich smyslem je seznámit děti se školním prostředím, vybudovat vstřícný postoj ke škole a pomoci dětem v prohloubení vědomostí a dovedností, které jsou předpokladem pro zvládnutí výuky v prvním ročníku

3. Působení asistenta pedagoga přímo ve škole.

Asistent pedagoga pracuje dle potřeby individuálně se znevýhodněnými dětmi během vyučovacích hodin. Na základě dohody s učiteli pomáhá dětem, které mají problémy v kolektivu či jsou ve výsledcích vzdělání neúspěšné.

4. Pravidelná spolupráce školy s pedagogicko-psychologickou poradnou.

Škola odesílá děti na odborná vyšetření a pravidelně s poradnami konzultuje problémy dětí.

5. Vytváření individuálních vzdělávacích plánů dětem se znevýhodněním.

Na tvorbě IVP spolupracují učitelé se speciálním pedagogem. IVP není dokument na založení, ale cíleně se s ním pracuje po celý školní rok. Učitelé všech předmětů dbají na dodržování doporučení metod a strategií u dětí s IVP. Plnění IVP je konzultováno a hodnoceno speciálním pedagogem a vedením školy.

V potřebných případech pracuje s dětmi na základě doporučení poradenského zařízení asistent pedagoga. V současnosti zaměstnáváme jednoho asistenta pedagoga.

6. Individuální přístup učitelů ve vyučování.

Individuální přístup učitelů k dětem je základem vzdělávacích strategií našeho vzdělávacího programu. Složení dětí ve třídách je z hlediska sociální i intelektové velmi široké, proto naši učitelé nemohou využívat jednu strategii pro všechny žáky. Snažíme se o větší diverzifikaci výuky, která umožňuje věnovat se individuálně talentovaným, průměrným i slabším dětem.

7. Aktivní výukové metody

Výuka pro děti se znevýhodněním musí být pestrá a motivující, ale zároveň musí sledovat dobře definované vzdělávací cíle (tedy neměla by být pouze snůškou samoučelných motivačních aktivit). Nejčastěji na naší škole učitelé využívají prvky kooperativního učení, projektového vyučování, kombinují metody práce.

8. Pomoc rodičům s doučováním dětí

Dětem se znevýhodněním je ve škole zajištěno doučování.

9. Pravidelná komunikace učitelů s rodiči znevýhodněných žáků.

K efektivnější komunikaci s rodiči jsou určena konzultační tria, kterých se účastní rodič, žák a třídní učitel. Tria probíhají pravidelně jedenkrát ve školním roce a cílem je sebehodnocení žáka a vytvoření osobního plánu rozvoje dítěte na další období.

10. Klima školy

Pro průběh a kvalitu vzdělávání má zásadní význam, jaké jsou ve škole vztahy mezi žáky, mezi žáky a učiteli, mezi učiteli navzájem, mezi učiteli a vedením školy. Ve škole musí panovat bezpečné prostředí, kde se k sobě všichni chovají s respektem a přistupují k sobě jako k rovnoprávným partnerům.

11. Vzdělávání pedagogického sboru

Aby byli učitelé schopni vědomě uplatňovat výše uvedené strategie, musejí být systematicky vzděláváni. Předsudky učitele vůči žákům negativně ovlivňují výuku i v situaci, kdy si toho učitel není vědom. Pokud nevěří ve schopnosti dítěte, vždy se to negativně projeví na jeho výkonech a školní motivaci. Proto je pro učitele mimořádně důležité antipředsudkové vzdělávání, které mu pomůže nahlédnout na jeho postoje a zažité stereotypy.

12. Mimoškolní aktivity – kroužky, nepovinné předměty

Škola zajišťuje řadu mimoškolních aktivit, kde mohou žáci smysluplně trávit čas.

Vzdělávání žáků se zdravotním postižením

Vycházíme ze zákona č. 561 / 2004, vyhlášky č. 27/ 2016 a z RVP ZV, kapitoly č. 8, kde jsou popsány možnosti a podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

O zařazení dítěte do školy rozhoduje ředitel po dohodě s rodiči či zákonnými zástupci žáka na základě lékařského a speciálně-pedagogického vyšetření a s přihlédnutím k možnostem školy (architektonické řešení, možnost asistenta pedagoga, počet žáků ve třídě, zkušenosti a vzdělání učitelského sboru, zabezpečení materiálně technickým vybavením školy, spolupráce se školským poradenským zařízením, spolupráce s rodiči apod.) i místním specifickým (dopravní obslužnost, dostupnost zdravotně sociální péče, vzdálenost jiné školy od bydliště dítěte a tak dále).

*) RVP ZV – Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání

Za nezbytnou spolupráci s odborným pracovištěm považujeme:

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s daným postižením žáka (možnost přednášek a konzultací vztahujícím se k postižení žáka)
- dohoda s rodiči a odborným pracovištěm na možnostech úzké spolupráce
- pomoc při vypracování individuálního vzdělávacího plánu
- vysvětlení a objasnění způsobu hodnocení žáka (slovní hodnocení, možnosti úlev)
- zabezpečení potřebných kompenzačních a didaktických pomůcek
- zajištění odborné literatury

Zásady práce pro žáky se zdravotním postižením:

- respektování zvláštností a možností žáka
- včasné poskytnutí speciální pomoci (čím dříve, tím lepší výsledek práce)
- dodržení jednotlivých vývojových etap (důležité je „nepřeskakovat“)
- utvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry
- zajištění kompenzačních a didaktických pomůcek
- užívání speciálních metody a forem při práci
- dodržení zásady všestrannosti (dbáme na to, aby dítě mohlo své znevýhodnění kompenzovat i jinými činnostmi, v nichž je úspěšné)
- dodržení zásady soustavnosti (snaha zapojit žáka do všech vzdělávacích aktivit)

Vzdělávání žáků zdravotním znevýhodněním

Vycházíme ze zákona č. 561 / 2004 a z vyhlášky č. 27 / 2016.

Při diagnóze specifické poruchy učení postupujeme následovně:

- seznámíme všechny pedagogy s poruchou žáka a s jejími specifiky
- dohodneme se s rodiči na možnostech úzké spolupráce, stanovíme termíny pravidelných schůzek, podle potřeby
- vysvětlíme vyučujícím způsoby hodnocení žáka a možnostmi úlev
- na žádost rodičů vypracujeme individuální vzdělávací plán
- seznámíme spolužáky s rozdílným způsobem hodnocení
- zajistíme žákovi potřebné pomůcky

Zásady pro práci s dětmi se specifickými poruchami učení:

- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků
- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními
- dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa
- odstranění rušivých vlivů při práci
- navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný
- zařazování relaxačního cvičení

Při práci s dětmi se specifickými poruchami učení je velmi důležité získat pro spolupráci jejich rodiče, bez kterých nelze dosáhnout úspěchu. Je třeba získat si jejich důvěru, poskytovat jim jasné a srozumitelné informace, podporovat a povzbuzovat je při nápravě specifické poruchy učení jejich dítěte.

Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Do této skupiny patří žáci, kteří pocházejí z prostředí sociálně, kulturně a jazykově odlišného. Hlavní problémem bývá zpravidla i nedostatečná znalost vzdělávacího jazyka.

Pozornost je třeba při práci s těmito dětmi věnovat nejen osvojení českého jazyka, seznámení se s českým prostředím, kulturními zvyklostmi a tradicemi, ale ve shodě se školským zákonem umožnit těmto dětem budování jejich vlastní identity, která bude vycházet z jejich původního prostředí.

Zásady pro práci s dětmi se sociálním znevýhodněním:

- v případě potřeby vypracování individuálních vzdělávacích plánů
- zajištění skupinové nebo individuální péče
- snížení počtu žáků ve třídě
- zajištění specifických učebnic a pomůcek
- volba odpovídajících metod a forem práce
- případná pomoc asistenta pedagoga
- nastolení pravidelné spolupráce s rodinou a odborným pracovištěm
- vytvoření příznivého klimatu pro tyto žáky ve školním prostředí

Výuka žáků mimořádně nadaných

Stejně velkou pozornost, kterou věnujeme žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, se snažíme věnovat i žákům mimořádně nadaným. Tato skutečnost vyžaduje od učitelů podstatně náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých vyučovacích předmětech, zvláště v těch, které reprezentují nadání dítěte.

Pedagogický sbor je otevřen novým metodám a formám výuky, ale i problémům se sociálním přizpůsobením těchto žáků.

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných vyžaduje individuální přístup, učitelé respektují osobnostní i zdravotní zvláštnosti těchto žáků.

Jako pro všechny žáky je důležité, aby pro ně bylo prostředí školy přátelské a „nehrožující“, otevřené pro oboustrannou komunikaci.

Velkou snahou pedagogického sboru je vychovávat tyto žáky k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci a ochotě pomáhat slabším. Všechny žáky vedeme k tomu, aby byli tolerantní k odlišnostem a chovali se přátelsky nejen k handicapovaným spolužákům, ale i k těm, kteří v něčem vynikají.

Není výjimkou, že vyniká-li žák v jedné oblasti, v jiné může být průměrný.

Ve vyučování využíváme formy vnitřní diferenciacce, kdy průměrní žáci plní úkoly v rámci základního učiva, nadprůměrní a mimořádně nadaní dle svých schopností v daném předmětu mají možnost řešit problémové úlohy překračující rozsah základního učiva.

Zvlášť respektujeme jejich vlastní pracovní tempo a jejich individuální postupy řešení úloh a situací. Pracujeme s rozborů výsledků jejich práce, spolupracujeme se zákonnými zástupci a s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Benešově.

Zásady komunikace učitele se zákonným zástupcem:

- vytvoření klidné atmosféry (pochvala dítěte, optimismus)
- dopřání dostatku času pro rozhovor se zákonnými zástupci (vhodnost využití konzultačních hodin)
- popsání (nehodnocení) situací, chování a příhod se žákem (nedávat dítěti „nálepky“)
- uvádění zdrojů svých informací (totéž umožnit zákonným zástupcům)
- ujasnění si pojmů spolu se zákonnými zástupci (nastolení „pravidel hry“)
- uvádění konkrétních příkladů a objasňování svých stanovisek (rozebrat se zákonnými zástupci možné souvislosti, uvést důvody, co vše učitel zvážil, než se rozhodl takto reagovat)
- snaha citlivě zákonným zástupcům poradit a nabídnout jim pomoc

•

Podmínky k zajištění podpůrných opatření

• podpůrné opatření prvního stupně

- vypracování plánu pedagogické podpory
- pravidelná konzultace pedagogických pracovníků a vyhodnocování zvolených postupů
- materiální podpora
- pedagogická podpora žáka, didaktické úpravy průběhu vyučování a práce s učivem

• podpůrné opatření druhého stupně

- vypracování IVP, vycházíme z doporučení školského poradenského zařízení
- pravidelná komunikace školy s pracovníkem školského poradenského zařízení a vyhodnocování zvolených postupů
- konzultace s odbornou osobou pro účely vzdělávání nadaných žáků
- spolupráce s rodinou

3.4. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů a realizujeme jejich obsah buď začleněním přímo do výuky nebo formou projektů (ročníkových, třídních, celoškolských), ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

Zařazení jednotlivých tematických okruhů průřezových témat je zpracováno do přehledných tabulek a jednotlivá témata jsou také zkratkami uvedena v tabulkách učebních osnov vyučovacích předmětů. Pro lepší orientaci uvádíme ještě přehled

všech průřezových témat a jejich tematických okruhů dle RVP ZV s vyznačením těch témat, která jsou na naší škole realizována.

Přehled všech průřezových témat a jejich okruhů dle RVP ZV:

(kurzívou označena průřezová témata realizovaná naší školou s ročníky pouze 1. stupně v rámci ŠVP, tučně zkratky použité v učebních osnovách)

Průřezové téma	Tematické okruhy průřezového tématu	
Osobnostní a sociální výchova OSV	Osobnostní rozvoj OSV - OR	Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygienu Kreativita
	Sociální rozvoj OSV - SR	Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice
	Morální rozvoj OSV - MR	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika
Výchova demokratického občana VDO	Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech VMEGS	Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané	
Multikulturní výchova MKV	Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity	
Environmentální výchova EV	Ekosystémy Základní podmínky života	

	Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	
Mediální výchova MV	Receptivní činnosti	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Stavba mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti
	Produktivní činnosti	Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu

Začlenění průřezových témat a jejich tematických okruhů v ročnících a předmětech:

(Zkratky pro předměty:

ČJ - český jazyk

AJ - anglický jazyk

M - matematika

IT - informatika

PRV - prvouka

ČJS - člověk a jeho svět

HV - hudební výchova

VV - výtvarná výchova

TV - tělesná výchova

PČ - pracovní činnosti)

Osobnostní a sociální výchova **OSV**

Okruh OSV - OR	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.
Rozvoj schopností poznávání					
Sebezpoznání a sebezpojetí	VV,PRV, HV,TV	VV,PRV, HV,TV	VV,PRV, HV,TV	VV,AJ, HV,TV	ČJ,VV, HV,TV
Seberegulace a sebeorganizace	PČ,TV, PRV,ČJ	PČ,TV, PRV	PČ,TV,M, PRV	PČ,TV, ČJ	AJ,PČ, TV
Psychohygiena	Prolíná se všemi předměty I.stupně				
Kreativita	VV,PČ,	VV,PČ ČJ	VV, ČJ,HV,M	VV,M,PČ HV,ČJ	VV,M,PČ HV,ČJ

Okruh OSV - SR	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.
Poznávání lidí	ČJ,M,PRV, TV,HV,VV	ČJ,M,VV PRV,TV, HV,	ČJ,M,VV ,PRV,TV, HV,	ČJ,M,TV, ČJS,VV	ČJ,M,TV, ČJS,VV, AJ
Mezilidské vztahy	PRV	PRV	PRV	ČJS	ČJS
Komunikace	ČJ,VV	ČJ,AJ,VV	ČJ,VV	ČJ,VV	ČJ,VV
Kooperace a kompetice	PČ,PRV, TV	PČ,M,TV	PČ,VV, TV	TV,PČ, HV	TV,PČ, HV

Okruh OSV - MR	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	PRV,M	PRV,M	M,TV	M,TV	M,TV
Hodnoty, postoje, praktická etika	VV,PRV	VV,ČJ	ČJS	ČJS	ČJS

Výchova demokratického občana **VDO**

Okruh	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.
Občanská společnost a škola	M,PČ	M,PČ	M,PČ	PČ,ČJS	PČ,ČJS
Občan, občanská společnost a stát				ČJS	ČJS
Formy participace občanů v politickém životě				ČJS	ČJS
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				ČJS,TV	ČJS,TV

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech **VMEGS**

Okruh	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.
Evropa a svět nás zajímá	PRV	PRV,M	ČJ,M	ČJS,AJ, M	ČJS,AJ, M
Objevujeme Evropu a svět			AJ,ČJ,M	AJ,ČJ,M	AJ,ČJ,M
Jsme Evropané				ČJS	ČJS

Multikulturní výchova **MKV**

Okruh	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.
Kulturní diference			HV	ČJS,HV	ČJS,HV
Lidské vztahy	PRV,TV	PRV,TV	PRV,TV	ČJS,TV, M	ČJS,TV, M
Etnický původ	PRV	PRV	PRV	ČJS	ČJS
Multikulturalita				VL	VL
Princip sociálního smíru a solidarity				VL	VL

Environmentální výchova **EV**

Okruh	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.
Ekosystémy	PRV	PRV	PRV,M	ČJS	ČJS
Základní podmínky života			PRV	ČJS	ČJS
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	VV	VV	VV,PRV	ČJS	ČJS
Vztah člověka k prostředí	PRV,PČ	PRV,PČ	PRV,PČ	ČJS	ČJS

Mediální výchova **MV**

Okruh	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		ČJ	ČJ	ČJ	ČJ,IT
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					IT
Stavba mediálních sdělení			ČJ	ČJ	ČJ,IT
Vnímání autora mediálních sdělení				IT	IT
Tvorba mediálního sdělení				ČJ	ČJ,IT
Práce v realizačním týmu				IT	IT

4. Učební plán

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Vyučovací předměty	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	7	8	8	8	8	35+4
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	1	1	3	3	3	9+2
Matematika a její aplikace		Matematika	4	5	5	5	5	20+4
Informační a komunikační technologie		Informatika	-	-	-	1	1	2
Člověk a jeho svět		Prvouka	2	2	3	-	-	12+3
		Přírodověda, Vlastivěda	-	-	-	4	4	
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	2	1	1	1	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce		Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5
Celkem			20	22	24	26	26	118

Poznámky k učebnímu plánu:

Matematika a její aplikace

- vyučovací předmět **Matematika** je posílen 4 hodinami z disponibilní časové dotace, do učebních plánů je zařazena finanční gramotnost.

Jazyk a jazyková komunikace

- vyučovací předmět **Český jazyk** je posílen 4 hodinami z disponibilní časové dotace a do učebních plánů je zařazena dramatická výchova
- vyučovací předmět **Anglický jazyk** je posílen 2 hodinami z disponibilní časové dotace

Člověk a jeho svět

- v 1. - 3. ročníku zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět vyučovací předmět **Prvouka**, ve 4. a 5. ročníku vyučovací předměty **Přírodověda a Vlastivěda** - vyučovací předměty jsou posíleny o 3 hodiny z disponibilní časové dotace, učební plány **Prvouky** a **Vlastivědy** jsou obohaceny o prvky dramatické výchovy a finanční gramotnosti.

5. Učební osnovy

Pro každou vzdělávací oblast předkládáme učební osnovy vypracované v následující struktuře:

a) Název vyučovacího předmětu, resp. předmětů, ve kterých se realizuje obsah dané oblasti

b) Charakteristika vyučovacího předmětu:

- obsahové, časové a organizační vymezení předmětu
- výchovné a vzdělávací strategie = zásadní postupy, které povedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí
- název zařazených průřezových témat již neuvádíme - přehled začlenění průřezových témat i s jejich tematickými okruhy uvádíme v tabulce v kapitole 3.4.

c) Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - tabulka s rozpracovanými očekávanými výstupy, odpovídajícím obsahem učiva a zařazenými průřezovými tématy.

5. 1. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace je realizován ve vyučovacích předmětech **Český jazyk** (1. - 5. ročník - časová dotace 7 hodin v 1 ročníku a 8 hodin ve 2. – 5. ročníku týdně) a **Anglický jazyk** (1. - 5. ročník, časová dotace 1 hodina v 1. a 2. ročníku, 3 hodiny ve 3., 4. a 5. ročníku týdně). Ve 4. a 5. ročníku Aj dělíme na dvě skupiny.

Cílem jazykové výuky je podpora komunikačních kompetencí, kultivace jazykových dovedností, podpora celoživotního vzdělávání.

5.1.1. Český jazyk

Výuka probíhá převážně ve třídách, s využitím všech dostupných učebnic, pomůcek, materiálů a informačních technologií, kterými škola disponuje.

Důraz klademe – na rozvíjení komunikace mezi dětmi různých ročníků, uplatňujeme metody kooperativního vyučování, používáme metodu učení se navzájem. Vzdělávací obsah má komplexní charakter, ale pro snadnější orientaci je rozdělen do tří složek (jejichž obsah ve výuce prolíná):

- komunikační a slohová výchova (vnímání a chápání jazykových sdělení, čtení s porozuměním, psaní, mluvený projev, kritické myšlení)
- jazyková výchova (osvojování spisovné podoby jazyka)

literární výchova (četba literárních děl a následná práce s textem, získávání čtenářských návyků, dramatická výchova, kterou považujeme za velmi důležitou pro další osobnostní rozvoj žáků. Preferujeme možnosti malých skupin, individuální práce, navozování modelových situací, ve kterých je možné řešit případné problémy jednotlivců i skupiny.

Využíváme pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- rozvíjet se jako tvořivá a vnímavá bytost (osobnostně sociální učení)
- aktivně poznávat svět, člověka, společnost a sama sebe zejména prostřednictvím fiktivně navozené dramatické situace, založené na mezilidské interakci a využívající dramatických her a improvizací
- rozvíjet schopnosti a dovednosti týkající se: vnímání skutečnosti a orientace v ní, formulování myšlenek a prezentování názorů, tvořivého řešení problémů, uvědomování si mravních dilemat a rozhodování se v nich, respektování druhých a jejich názorů, kritického myšlení, soucítění s druhými, spolupráce a schopnosti pomáhat
- zvládat prvky a postupy dramatického umění, kultivovat, obohacovat a rozvíjet své výrazové prostředky, postupně se stávat citlivým a poučeným divákem, objevit a rozvíjet svůj umělecký talent

Ve vyučovacím předmětu Český jazyk využíváme pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- získat pozitivní vztah k mateřskému jazyku, chápat jazyk a jeho zvládnutí jako prostředek k dalšímu rozvoji
- naučit se číst s porozuměním, potěšením a kriticky o přečteném přemýšlet, sdílet čtenářské zážitky
- samostatně a kultivovaně se prostřednictvím jazyka projevovat, mít patřičnou sebedůvěru a schopnost se prosadit
- naučit se získávat informace z různých zdrojů

Ročník + tematický okruh	Očekávané výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata
1. ročník	ŽÁK:		
Komunikační a slohová výchova	Částečně užívá čtení s porozuměním u textů přiměřeného rozsahu.	Čtení jednoduchých textů k tématům	
	Soustředěně naslouchá čtenému textu a snaží se o něm kriticky přemýšlet. Snaží se zapamatovat si slyšené.	Poslech textů předčítaných učitelem nebo staršími žáky	
	Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich příběh. Vytvoří jednoduchou osnovu příběhu.	Pohádky, dětské příběhy	
	Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - oslovuje, pozdraví, omluví se, rozloučí, přivítá, naslouchá zdvořile, učí se neskákat do řeči, klade vhodné otázky, učí se jednat při střetu zájmů a sporu.	Komunikace v běžných situacích	OSV - SR, OR, MR
	V krátkém mluveném projevu užívá správnou artikulaci, tempo řeči, dýchání, výslovnost.		
	Užívá základní hygienické návyky spojené se psaním (připraví si pracovní místo ke psaní, správně drží psací náčiní, správně při psaní sedí).	Uvolňovací cviky	
Píše správně tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky. Píše jednoduchá sdělení.	Psaní číslic, písmen, slov, slabik a krátkých vět - opis, přepis Zaznamenávání zážitků		
Jazyková výchova	Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova.	Hlávka, písmeno, slabika, slovo, věta	
	Rozezná různé tvary téhož písmene.	Velká, malá, tiskací a psací písmena.	
	Rozkládá a skládá slova z hlásek, písmen, slabik. Doplnuje písmena do slov, slova do vět.	Příprava na čtení a výuka čtení některou z používaných metod, popř. jejich kombinací Práce se skládací abecedou	
	Rozezná délku slabik v řeči a písmu.	Krátké a dlouhé samohlásky	
	Rozliší interpunkční znaménka, správně intonuje na konci věty.	Interpunkční znaménka Větná melodie	
	Určí správný pořádek slov ve větě.	Pořádek slov ve větě	
	Rozlišuje dy, ty, ny x di, ti, ni, zvládá čtení dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	Tvrdé a měkké slabiky Čtení dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	
	Užívá psaní velkých písmen na začátku vět, rozliší vlastní jména.	Základní pravidla pro používání velkých písmen	
	Rozšiřuje si slovní zásobu, aktivně se ptá po významu slov, jimž nerozumí, začíná porovnávat významy slov.	Význam slov	

Literární výchova	Částečně užívá techniku čtení - čte nahlas ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku, orientuje se v textu, na stránce a řádku, vyhledává v textu s pomocí jednoduché informace.	Jednoduché literární texty a základní práce s nimi	
	Snaží se rozlišovat vyjadřování v próze a ve verších, přednáší z paměti jednoduché básně.	Poezie a próza přiměřená věku	
	Aktivně naslouchá literárnímu textu a snaží se vyjádřit své pocity. Vysvětlí obsah literárního textu, případně se ptá na význam slov, jimž nerozumí.	Poslech literárních textů Vyjadřování emocí	OSV - OR
Dramatická výchova	Pracuje tvořivě s literárním textem - volně reprodukuje obsah, ilustruje ho obrázky, pokusí se o jednoduchou dramatizaci. Seznámí se s pojmy autor, spisovatel, ilustrace, ilustrátor. Navazuje kontakt s druhými. Aktivně se zapojuje do hovoru, naslouchá, vyjadřuje v rámci diskuze vlastní názor. Rozlišuje situaci reálnou od herní, pokouší se jednoduchou herní situaci dotvořit pomocí své představivosti.	Práce s literárním textem Autor, spisovatel, ilustrace, ilustrátor Pohybová a hlasová cvičení průběžně, soustavné zaměření při nácvičku představení, vzájemná pomoc a důvěra, Předložený rozehraný (rozečtený) a neukončený příběh, dotváříme – slovně, dramaticky, písemně.	

2. ročník	ŽÁK:		
Komunikační a slohová výchova	Užívá techniku čtení, čte pozorně, částečně plynule a s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	Čtení textů k tématům	
	Reaguje na písemné nebo mluvené pokyny přiměřené složitosti, začíná uplatňovat čtení jako zdroj informací, stručně zaznamená slyšené, reaguje otázkami.	Práce s textem	
	Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - pozorně a soustředěně naslouchá, neskáče do řeči, reaguje na otázku, pozdraví, osloví, omluví se, poprosí, požádá, vzkáže, oznámí.	Komunikace v běžných situacích Dialog na základě obrazového materiálu	
	Používá pečlivou výslovnost, případně si uvědomuje chyby a snaží se je napravit.	Výslovnost Říkadla, jazykolamy	
	V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči, nebojí se vytvářet jednoduchá vlastní větná sdělení.	Zvuková stránka jazyka	
	Užívá hygienické návyky spojené se psaním, zdokonaluje techniku písemného projevu, zvyšuje rychlost psaní.	Opis, přepis, diktát, autodiktát	
	Píše správně tvary číslic, písmen, správně napojuje písmena, píše uvolněně, čitelně a přehledně, vhodně si uspořádá úpravu textu, kontroluje vlastní písemný projev a snaží se vyhledat a opravit si chybné tvary.	Formální úprava textu	
	Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení. Zaznamená jednoduše své dojmy a zážitky,	Adresa, blahopřání, pozdrav, omluvenka, pozvání, dopis Psaní vlastních textů	
Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.	Pohádky, dětské příběhy		
Jazyková výchova	Dělí slova na slabiky a hlásky, odlišuje samohlásky a jejich délku, souhlásky, dvojhásky. Popíše stavbu slabik. Vysvětlí různé tvary téhož písmene. Používá základní interpunkci (na konci věty).	Hlásky, písmeno, slabika, slovo Samohlásky, souhlásky Interpunkční znaménka	
	Dodržuje modulaci souvislé řeči (tempo, intonaci, přízvuk). Správně vyslovuje délku samohlásek a souhláskové skupiny.	Zvuková stránka jazyka Výslovnost	
	Porovnává významy slov. Pracuje s pojmy.	Slova opačného a stejného významu Slova nadřazená, podřazená, souřadná Slova jednovýznamová a mnohovýznamová	
	Seznamuje se se stavbou slov. Vyhledává v textu slova příbuzná.	Stavba slova - kořen	
	Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu. Určí podstatné jméno a sloveso.	Slovní druhy - podstatná jména, slovesa	
	Rozlišuje větu jednoduchou a souvětí. Spojuje věty do jednoduchých souvětí vhodnými spojkami.	Věta jednoduchá, souvětí Slovní druhy - spojky	
	Rozlišuje slovo od věty.	Slovo, věta	

	Skládá věty ze slov ve správném pořádku.	Pořádek slov ve větě	
	Rozlišuje a vyhledává v textu druhy vět podle postoje mluvčího.	Věta oznamovací, rozkazovací, tázací, přací	
	Odůvodňuje, píše a prakticky používá i v jiných předmětech velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.	Velká písmena na začátku vět Vlastní jména	
	Seznámí se s abecedou. Používá abecedu při vyhledávání.	Abeceda	
	Odůvodňuje a píše správně i/y po měkkých a tvrdých souhláskách.	Pravopis i/y po měkkých a tvrdých souhláskách	
	Odůvodňuje a píše správně dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě a ú/ů (mimo morfologický šev).	Pravopis dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě a ú/ů	
	Odůvodňuje a píše správně souhlásky na konci slov v případě spodoby.	Spodoba	
Literární výchova	Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	Literární texty	
	Vyjadřuje své pocity a myšlenky z přečteného textu jednoduchým ústním nebo písemným projevem. Posoudí svůj vztah k četbě.	Práce s textem	OSV - OR
	Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších. Orientuje se v pojmech spisovatel, básník, kniha, čtenář, verš, rým, přirovnání.	Poslech a četba poezie a prózy přiměřené věku Spisovatel, básník, kniha, čtenář, verš, rým, přirovnání	
	Odlíší pohádku od ostatního vyprávění. Seznamuje se s dalšími literárními útvary.	Pohádka Bajka, báseň, hádanka, říkanka, rozpočítadlo	
Dramatická výchova	Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností - volně reprodukuje přečtený nebo slyšený text, popíše konkrétní věci a situace, vybere kladné a záporné postavy, vyhledává důležitá sdělení v textu, dramatizuje, výtvarně ztvárňuje obsah. Vytváří vlastní jednoduché texty. Převádí zážitky z četby a skutečných událostí do světa pohádek a vlastních jednoduchých příběhů. Na pokyn rychle zaměří pozornost a soustředí se.	Práce s textem Vlastní tvorba Souvislé vyprávění příběhu Tvorba jednoduchého scénáře Relaxační techniky v klidové poloze navozené pomocí konkrétních představ, Nácvik rychlého a plného soustředění	

3. ročník	ŽÁK:		
Komunikační a slohová výchova	Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti: <ul style="list-style-type: none"> - <u>praktické čtení</u>: správně dýchá a vyslovuje, uplatňuje členění textu a větný přízvuk, vhodně volí sílu, výšku a barvu hlasu, učí se technice čtení potichu - <u>věcné čtení</u>: objasní význam přečteného textu, učí se vyhledat v textu požadovanou informaci, hledá souvislosti mezi obsahem a ilustrací 	Čtení textů k tématům	
	Rozezná složitější písemné nebo mluvené pokyny, uplatňuje čtení jako zdroj informací.	Práce s textem	
	Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - používá správná oslovení, respektuje role mluvčího a posluchače. Volí vhodné mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta).	Komunikace v běžných situacích Mluvený projev - komunikační pravidla, mimojazykové prostředky řeči	
	Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev. Vyjadřuje se v závislosti na komunikační situaci.	Vyprávění	
	Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení. Vyplní jednoduchý formulář.	Adresa, blahopřání, pozdrav, omluvenka, pozvánka, dopis, popis Jednoduchý tiskopis	
	Píše správně tvary písmen a číslic, postupně zdokonaluje techniku psaní a formální úpravu psaného projevu.	Úhledný, čitelný a přehledný písemný projev Formální úprava textu	
Jazyková výchova	V mluveném projevu užívá správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves. Vyjadřuje se souvisle, ve vhodném tempu a se správnou intonací.	Modulace souvislé řeči	
	Rozeznává slova jedno - a mnohovýznamová, antonyma, synonyma, homonyma. Určí kořen slova, vyhledá v textu slova příbuzná.	Slova jedno - a mnohovýznamová, antonyma, synonyma, homonyma Stavba slova - kořen	
	Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.	Slovní druhy	
	Určí rod, číslo a pád u podstatných jmen, seznámí se s osobou, číslem a časem u sloves.	Tvarosloví - rod, číslo a pád podstatných jmen, osoba, číslo a čas sloves	
	Rozlišuje větu jednoduchou a souvětí. Spojuje věty do jednoduchých souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy.	Věta jednoduchá, souvětí	
	Rozlišuje druhy vět a jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky.	Věta oznamovací, tázací, rozkazovací a přací	
	Odůvodňuje a píše správně: <ul style="list-style-type: none"> - i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech 	Vyjmenovaná slova Vlastní jména Spodoba	

	<ul style="list-style-type: none"> - velká písmena u vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování - souhlásky znělé a neznělé <p>Používá jednoduché pravopisné slovníčky a karty s pravopisnými pravidly, s pomocí učitele si je vytváří a vyhledává v nich potřebné informace.</p>	Vyhledávání informací z různých zdrojů	
Literární výchova	Plynule čte (hlasitě, výrazně, s porozuměním) a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	Čtení a přednes literárních textů	
	Vyjadřuje své pocity a myšlenky z přečteného textu ústním nebo písemným projevem. Prohlubuje svůj vztah k četbě.	Práce s textem Čtenářská dílna	
	Odlíší pohádku od ostatního vyprávění, volně ji reprodukuje, popř. vypráví, účastní se na dramatizaci, rozliší postavy zhodnocením povahových vlastností a chování. Určí různé literární útvary.	Pohádka Bajka, báseň, hádanka, povídka...	
Dramatická výchova	Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností - reprodukuje, dramatizuje, výtvarně doprovodí... Účastní se recitační soutěže, kulturního vystoupení. Vytváří vlastní texty podle předem domluvených pravidel. Spolupracuje ve skupině na tvorbě jevištní situace, prezentuje ji, dokáže sledovat prezentaci ostatních skupin. Komunikuje o svých pocitech z představení, z četby, z filmu, řekne, co se mu líbilo a nelíbilo a sám se pokusí zdůvodnit svůj názor.	Práce s textem Školní akademie, vystoupení Vlastní tvorba Tvorba představení na vánoční a závěrečnou besídku Návštěva divadelního představení a následná reflexe (formou různých metod)	

Komunikační a slohová výchova

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty

ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti

ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání

ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním

ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen

ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky

ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby

ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost

ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty

Jazyková výchova

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy

ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky

ČJL-3-2-01p tvoří slabiky

ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky

ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

Literární výchova

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně

*ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost*

4. ročník	ŽÁK:		
Komunikační a slohová výchova	Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty nahlas (využívá sílu, výšku a barvu hlasu) a potichu.	Čtení a práce s textem Vyhledávání informací a práce s nimi	
	Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu, podstatné vyhledává a zaznamenává.		
	Posuzuje úplnost a neúplnost jednoduchého sdělení.		
	Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz, aplikuje základní komunikační pravidla.	Pravidla dialogu a telefonování	
	Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.	Adresa, pozdrav, blahopřání, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, dopis	
	Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev.	Osnova vyprávění	
Jazyková výchova	Porovnává významy slov.	Synonyma, homonyma, antonyma	
	Rozlišuje kořen slova, předponu, příponu. Učí se rozeznat koncovku.	Tvoření slov - kořen, předpona, přípona, koncovka	
	Určuje slovní druhy. U podstatných jmen určuje rod, číslo, pád a zařazuje je ke vzorům. Používá spisovné tvary podstatných jmen se správnými koncovkami. U sloves určuje osobu, číslo, čas, způsob, slovesa čáseje.	Slovní druhy Podstatná jména - rod, číslo, pád, vzor Slovesa - osoba, číslo, čas, způsob	
	Odlíší větu jednoduchou a souvětí, používá správné spojovací výrazy.	Věta jednoduchá, souvětí Spojky a spojovací výrazy	
	V písemném projevu odůvodňuje a píše správně pravopisné jevy (i/y po obojetných souhláskách u vyjmenovaných a příbuzných slov, i/y v koncovkách podstatných jmen, velká písmena v zeměpisných názvech ČR, v historických pojmenováních), snaží se najít a opravit chybu podle Pravidel pravopisu a jiných příruček.	Vyjmenovaná slova a slova s nimi příbuzná Koncovky podstatných jmen podle vzorů Vlastní jména Práce s Pravidly českého pravopisu	
Literární výchova	Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je. Vede si čtenářský deník podle předem domluvených pravidel. Aktivně se účastní čtenářských dílen.	Diskuze nad přečtenými texty Čtenářský deník Čtenářská dílna	
	Tvoří vlastní jednoduchý literární text (volný text, báseň) na dané téma.	Volná tvorba	
	Rozlišuje různé typy uměleckých i neuměleckých textů. Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.	Báseň, pohádka, bajka, povídka, pověst... Spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání	

Dramatická výchova	Propojuje své hlasové, pohybové i rytmické dovednosti a vyjadřuje svůj vnitřní stav a emoci, pokouší se o to u určitých postav v různých příbězích. Spolupracuje ve skupině na tvorbě menšího inscenačního tvaru, prezentuje jej, na základě sebereflexe a reflexe ostatních jej dále rozvíjí.	Dramatické i čistě pohybové improvizční etudy, motivované různými představami Tvorba představení na vánoční a závěrečnou besídku Užití různých prostředků – činoherních, loutkářských, přednes Společný podíl na scénáři i režii.	

5. ročník	ŽÁK:		
Komunikační a slohová výchova	Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty. Tiché čtení používá s jistotou. Hlasitě čte plynule, rozumí obsahu.	Čtení a práce s textem Vyhledávání a ověřování informací, práce s encyklopediemi, internetem...	
	Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk a podstatné informace zaznamenává. Posuzuje úplnost a neúplnost jednoduchého sdělení. Vystihne jádro sdělení, vnímá podrobnosti a ostatní informace.		
	Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si fakta, rozliší fakta a tvrzení, informace si ověřuje z různých zdrojů.		
	Vede správně dialog (osloví, zahájí a ukončí, střídá roli mluvčího a posluchače, pozorně, soustředěně a aktivně naslouchá, reaguje otázkami, volí náležitou intonaci, přízvuk a tempo řeči), telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.	Pravidla dialogu a telefonování Vzkaz	
	Srovnává různé reklamy, bulvární a seriózní tisk. Rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě, diskutuje o ní, předkládá vlastní argumenty.	Práce s tiskem a dalšími médii Pravidla diskuze	MV
	Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru. Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji používá.	Mluvený projev v různých situacích Spisovný a nespisovný jazyk	
	Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry. Vyplní samostatně jednoduchý tiskopis.	Adresa, pozdrav, blahopřání, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis... Přihláška, dotazník	
	Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti.	Osnova vyprávění Vypravování	
Jazyková výchova	Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.	Synonyma, homonyma, antonyma	
	Rozlišuje kořen slova, část předponovou, příponovou a koncovku.	Tvoření slov - kořen, předpona, přípona, koncovka	
	Určuje slovní druhy a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.	Slovní druhy a jejich použití v mluveném projevu	
	Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.	Spisovný a nespisovný jazyk	
	Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné skladební dvojici označuje základ věty. Na základě určení základní skladební dvojice rozpozná větu jednoduchou a souvětí.	Podmět a přísudek	
	Vhodně změní větu jednoduchou v souvětí.	Věta jednoduchá,	

	Používá vhodné spojovací výrazy, podle potřeby projevu je obměňuje.	souvětí Spojky a spojovací výrazy	
	V písemném projevu odůvodňuje a píše správně pravopisné jevy (všechny dosud probrané jevy + koncovky přídavných jmen tvrdých a měkkých, velká písmena v zeměpisných názvech Evropy, i/y ve shodě přísudku s holým podmětem), snaží se najít a opravit chybu podle Pravidel pravopisu a jiných příruček.	Pravopis - dosud probrané jevy + koncovky přídavných jmen tvrdých a měkkých, velká písmena v zeměpisných názvech Evropy, shoda přísudku s holým podmětem	
Literární výchova	Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je. Vede si čtenářský deník podle předem domluvených pravidel. Aktivně se účastní čtenářských dílen.	Diskuze nad přečtenými texty Čtenářský deník Čtenářská dílna	
	Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní jednoduchý literární text (volný text, báseň, scénář) na dané téma podle stanovených pravidel.	Reprodukce textu Vlastní tvorba	
	Rozlišuje různé typy uměleckých i neuměleckých textů.	Literární druhy a žánry	
Dramatická výchova	Snaží se o reflexi a hodnocení shlédnutého dramatického díla. Komunikuje o svých názorech a pocitech z představení. Rozlišuje základní divadelní druhy. Rozezná v díle hlavní a vedlejší postavy, rozezná stěžejní konflikty a vedlejší situace.	Návštěva divadelního představení a následná reflexe a hodnocení Reflexe různých děl současného dram. umění, které děti viděly v televizi, kině... Rozlišování základních div. druhů – činohra, opera, balet, loutkové divadlo...	OSV - SR

Komunikační a slohová výchova

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích

ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování

ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči

ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje

ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty

ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení

ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy

ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo

- tvoří otázky a odpovídá na ně

Jazyková výchova

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa

ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího

ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik

- určuje samohlásky a souhlásky

- seřadí slova podle abecedy

- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě

- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

Literární výchova

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení

podle daných otázek

ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy

ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti

ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše

- rozlišuje pohádkové prostředí od reálného

- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

5.1.2. Anglický jazyk

Výuka probíhá ve třídách nebo počítačové pracovně, s využitím učebnic, pracovních sešitů, zvukových nosičů a PC programů. Výuka anglického jazyka probíhá vždy odděleně po ročnících. Ve 4. a 5. ročníku Aj dělíme na dvě skupiny.

Ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk využíváme pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- získat základní komunikační dovednosti v cizím jazyce - rozumět mluvenému slovu na své jazykové úrovni, umět se domluvit v běžných situacích, nebát se komunikovat
- porozumět jednoduchému čtenému textu, který výběrem slov odpovídá jazykové úrovni žáka
- získat živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci v cizím jazyce pro navazující vzdělání
- poznávat odlišnosti jiných zemí a lidí v nich a učit se tak toleranci k odlišné kulturní tradici

Ročník + tematický okruh	Očekávané výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata
1.až 3. ročník	ŽÁK:		
	Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova nebo slovního spojení. Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální podoby. Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se setkal.	Tematické okruhy z nejbližšího žákova okolí / barvy, hračky, školní pomůcky, rodina, tělo, oblečení, jídlo, zvířata, dny v týdnu, měsíce, svátky /.	
	Reaguje na jednoduchou společenskou situaci, sdělí nejzákladnější údaje o sobě, rozumí jednoduchým pokynům, které jsou sdělovány pomalu s pečlivou výslovností a reaguje na jednoduché pokyny a otázky.		
	Konverzuje v rozsahu dané slovní zásoby, reprodukuje a vyslovuje s porozuměním básničky a písničky. Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného i mluveného textu, pokud je vyslovován zřetelně, s pečlivou výslovností a pokud má k dispozici vizuální oporu.	Osobní zájmena, základní předložky, číslovky 0-20, abeceda, slovesa být a mít, vazba there is, there are.	

Řečové dovednosti

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpurných opatření:

CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

4. ročník	ŽÁK:		
Mluvení Produktivní řečové dovednosti	Sdělí jednoduchým způsobem základní informace o sobě, o své rodině a o dalších osvojených tématech. Odpovídá na jednoduché dotazy v okruhu probraných témat a podobné otázky pokládá. Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má vizuální oporu.	Tematické okruhy / škola, popis osoby, dopravní prostředky, zvířata, příroda, domov, oblečení, jídlo, zájmy a volný čas, sport, dům nemoci, město, počasí, roční období, hodiny, prázdniny, svátky/. Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou jazyka, fonetické znaky – pasivně, výslovnostní návyky.	OSV – OR VMEGS
Poslech s porozuměním	Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám, které jsou sdělovány pomalu s pečlivou výslovností. Rozumí jednoduchým větám, pokud jsou vyslovovány zřetelně, s pečlivou výslovností a pokud má k dispozici vizuální oporu. Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je vyslovován zřetelně, s pečlivou výslovností a pokud má k dispozici vizuální oporu.		
Čtení Psaní	Vyhledává informace v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojeným tématům. Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má vizuální oporu. Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět o sobě, o své rodině a o dalších osvojených tématech z běžného života.	Slovesa být, umět, mít, množné číslo podstatných jmen. Čas přítomný a minulý prostý, tvoření otázek. Základní gramatické struktury a typy vět. Člen určitý a neurčitý, přivlastňovací zájmena. Používá dvojjazyčný slovník.	

5. ročník	ŽÁK:		
Mluvení Produktivní řečové dovednosti	Sdělí jednoduchým způsobem základní informace o sobě, o své rodině a o dalších osvojovaných tématech. Odpovídá na jednoduché dotazy v okruhu probraných témat a podobné otázky pokládá. Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má vizuální oporu.	Prohloubení slovní zásoby z předchozích let / rodina, tělo, nemoci, škola, zvířata, čas, jídlo, dům, město, oblečení, zájmy / Nová témata / denní režim, můj život, svět, zábava, bydliště, svátky/ Konverzační témata z tematických okruhů s probranou slovní zásobou, modelové situace. Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou jazyka, fonetické znaky – pasivně, výslovnostní návyky.	OSV – OR OSV - SR
Poslech s porozuměním	Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám, které jsou sdělovány pomalu s pečlivou výslovností. Rozumí jednoduchým větám, pokud jsou vyslovovány zřetelně, s pečlivou výslovností a pokud má k dispozici vizuální oporu. Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je vyslovován zřetelně, s pečlivou výslovností a pokud má k dispozici vizuální oporu.		
Čtení Psaní	Vyhledává informace v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům. Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má vizuální oporu. Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět o sobě, o své rodině a o dalších osvojovaných tématech z běžného života.	Vazby there is, there are, hláskování, číslovky 0-100, zájmena, some, any, přídavná jména, slovesa muset, umět, být, mít. Čas přítomný průběhový a prostý. Čas minulý prostý. Čas budoucí prostý. Základní gramatické struktury a typy vět. Používá dvojjazyčný slovník.	OSV - SR
		Reálie a zvyky anglicky mluvících zemí.	VMEGS

Řečové dovednosti

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

Čtení s porozuměním

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Psaní

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

5.2. MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vzdělávací obor Matematika a její aplikace je rozdělen do těchto tematických okruhů:

1. čísla a početní operace
2. závislosti, vztahy a práce s daty
3. geometrie v rovině a prostoru

Obsah vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace je realizován ve vyučovacím předmětu Matematika (1. ročník – časová dotace 4 hodiny, 2. až 4. ročník – časová dotace 5 hodin, 5. ročník – časová dotace 5 hodin).

Ve všech ročnících kromě 4. ročníku vyučujeme podle metody prof. Hejného.

Matematika

Matematika spolu s českým jazykem tvoří osu vzdělávání na základní škole. Matematika poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě a vytváří předpoklady pro úspěšné uplatnění ve většině oborů profesionální přípravy i různých směrů studia.

Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku. Současně přispívá k vytváření určitých rysů osobnosti jako vytrvalost, pracovitost, kritičnost.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- nabídka různých aktivačních metod
- vytvářet předpoklady pro uplatnění v různých

oborech Kompetence k řešení problémů

- využívání matematických poznatků
- využívání matematických dovedností v praktických činnostech

Kompetence komunikativní

- úspěšné vzdělávání v různých oblastech
- schopnosti vyjádřit vlastní názor

Kompetence sociální a personální

- vytvářet předpoklady pro úspěšné uplatnění v životě a ve vzdělání
- podporovat emoční zrání žáků, ozřejmit mravní a životní

hodnoty Kompetence občanské

- přispět k utváření určitých rysů osobnosti
- probouzet lidskou solidaritu

Kompetence pracovní

- rozvoj intelektuálních schopností
- využívání matematických poznatků v praktickém životě

Vzdělávací cíle:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním základním pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů
- matematizace reálných situací
- provádění rozboru problému a plánu řešení
- přesné a stručné vyjadřování užíváním matematického jazyka
- seznamování se se světem financí, rozvíjení finanční gramotnosti

Ročník + tematický okruh	Očekávané výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata
1. ročník	ŽÁK:		
Čísla a početní operace	Počítá obrázky, předměty, porovnává jejich množství, poznává čísla a čte je. Doplnuje obrázkové řady.	Úvod	OSV - osobnostní
	Porovnává množství a velikost (větší, menší, rovná se) a vztah zapíše pomocí symbolů. Lineárně uspořádá čísla (před, za, mezi). Vyhledává a zobrazuje čísla na číselné ose Rozezná pojem sloupek a řádek.	Přirozená čísla 0-20	
	Rozkládá čísla. Sčítá a odčítá do dvaceti bez přechodu desítky s názorem i pamětně (dle potřeby). Poznává české mince a bankovky.	Sčítání a odčítání do 20 bez přechodu desítky. Finanční gramotnost	
	Používá přirozená čísla k modelování reálných situací. Řeší jednoduché slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené aritmetické operace a sám je tvoří. Řeší slovní úlohy typu o méně, o více.	Slovní úlohy	OSV – kreativita OSV – řešení problémů
Geometrie	Orientuje se v prostoru, v pojmech vlevo, vpravo, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu, uprostřed, hned před, hned za. Rozezná, pojmenuje a nakreslí základní geometrické útvary.	Základní rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh.	OSV - osobnostní

Ročník + tematický okruh	Očekávané výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata
2. ročník	ŽÁK:		
Čísla a početní operace	Provádí aritmetické operace sčítání a odčítání v oboru 0-20 bez přechodu desítky. Používá přirozená čísla k modelování reálných situací. Doplnjuje obrázkové a číselné řady.	Opakování učiva 1. ročníku	
	Sčítá a odčítá s přechodem desítky do 20. Početní operace provádí z paměti i písemně. Využívá znalosti o záměně sčítanců. Řeší a sám tvoří slovní úlohy. Řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahu $o + n = \text{více}$, $o + n = \text{méně}$.	Sčítání a odčítání do 20 s přechodem desítky	
	Čte, zapisuje a porovnává čísla do 100. Rozkládá čísla na desítky a jednotky. Poznává české mince a bankovky, uvede příklady využití platební karty. Lineárně uspořádá čísla. Pracuje s číselnou osou.	Přirozená čísla 0 - 100. Finanční gramotnost	
	Zaokrouhluje čísla na desítky.	Zaokrouhlování čísel.	
	Sčítá a odčítá do 100 bez přechodu desítky. Sčítá a odčítá do 100 s přechodem desítky. Provádí písemné sčítání a odčítání dvojciferných čísel.	Sčítání a odčítání do 100. Písemné sčítání a odčítání.	
	Řeší příklady s jednou závorkou.	Závorky	
	Řeší a sám, tvoří slovní úlohy. Řeší slovní úlohy s nadbytečnými údaji, s více řešeními apod.	Slovní úlohy	
	Objasní pojem násobek. Vyjmenuje řady násobků. Vysvětlí násobení jako opakované sčítání stejných sčítanců. Řeší příklady násobení a dělení (s názorem i bez). Řeší a vytváří jednoduché slovní úlohy na násobení a dělení.	Násobilka 1 - 10 - zavedení operace násobení - zavedení operace dělení	
	Užívá násobení a dělení v praktických situacích.	Úlohy z praxe.	OSV - kreativita
Geometrie	Rozlišuje pojmy kreslení a rýsování. Osvojuje si správné návyky při rýsování. Užívá a rozlišuje pojmy přímka a úsečka. Rýsuje, odhaduje a měří délku úsečky (na centimetry). Porovnává úsečky.	Geometrie Čára křivá, přímá A lomená. Bod, úsečka, přímka.	
	Objasní jednotky délky a času. Čte časové údaje na různých typech hodin.	Základní jednotky délky a času.	
	Vysvětlí, pojmenuje a vymodeluje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa. Nachází jejich prezentace v realitě.	Čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh. Krychle, válec, koule.	OSV - kooperace, kompetice

Ročník + tematický okruh	Očekávané výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata
3. ročník	ŽÁK:		
	Procvičování učiva.	Opakování učiva z 2.r.	
Čísla a početní operace	Vyjmenuje řady násobků od 1 do 100. Řeší příklady násobení a dělení v oboru násobílek. Řeší a tvoří slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobílek i mimo ně do 100. Řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahu n -krát méně, n -krát více. Násobení deseti Sestavuje a čte tabulky násobků.	Násobilka 1- 10 Násobení deseti Dělení celku na části, dělení v oboru do 100, zkouška při dělení	
	Využívá tabulek násobků v praxi (vzdálenosti, ceny, ..) při tvorbě úloh. Vynásobí dvojciferné číslo jednociferným v jednoduchých případech mimo obor násobílek.		
	Používá výrazy dělenec, dělitel, neúplný podíl, zbytek, činitel, činitel, součin. Dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobílek a určí neúplný podíl a zbytek. Provádí odhad a kontrolu výsledku.	Dělení se zbytkem	OSV - seberegulace a sebeorganizace
	Spočítá prvky konkrétního souboru a vytvoří soubor s daným počtem prvků. Čte a zapisuje trojčiferná čísla. Provádí lineární uspořádání. Znázorňuje trojčiferná čísla na číselné ose.	Přirozená čísla 1 - 1000 a 0	
	Zaokrouhluje čísla na desítky, stovky a tisíce. Rozkládá čísla do 1 000 v desítkové soustavě.	Zaokrouhlování a rozklad čísel	
	Pamětně sčítá a odčítá násobky sta. Provádí odhad výsledku. Písemně sčítá a odčítá dvě trojčiferná čísla a samostatně provádí kontrolu výpočtu. Používá matematické výrazy sčítanec, sčítanec, součet, menšenec, menšitel, rozdíl.	Sčítání a odčítání	
	Řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené aritmetické operace s přirozenými čísly Používá přirozená čísla k modelování reálných situací. Zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení.	Slovní úlohy Finanční gramotnost	
Geometrie	Modeluje a znázorňuje základní geometrické útvary v rovině a prostoru. Rýsuje přímky a polopřímky. Označuje bod, průsečík (průnik) dvou přímek, střed kružnice velkým tiskacím písmenem. Označuje přímku a kružnici malým psacím písmenem. Rýsuje a měří úsečky s přesností na milimetry. Rozlišuje mnohoúhelník trojúhelník, obdélník, čtverec, kruh a kružnici.	Rýsování Rovinné obrazce	
	Narysuje trojúhelník podle daných stran. Rozliší rovnostranný trojúhelník.	Trojúhelník	
	Rozliší kružnici a kruh.	Kružnice, kruh	

	Sestrojí libovolnou kružnici. Měří poloměr dané kružnice.		
	Určí obvod daného trojúhelníku, čtverce a obdélníku sečtením jejich stran.	Obvod	
	Převádí jednotky délky s užitím měnitele 10, 100, 1 000 (mm, cm, dm, m, km). Provádí odhad vzdálenosti a délky.	Jednotky délky	
	Modeluje a rozezná kvádr, krychli, válec, jehlan a kužel.	Tělesa	
	Rozezná a modeluje i jednoduché souměrné útvary v rovině. Popisuje jednoduché závislosti, se kterými se setkává a tvoří její prezentace v jednoduchých případech.	Souměrnost (podle osy) Pohyb ve čtvercové síti, zápis dráhy pohybu	

Číslo a početní operace

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20

M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100

M-3-1-02p zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat

M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20

M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20

Závislosti, vztahy a práce s daty

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek

M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20

- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu

- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

Geometrie v rovině a v prostoru

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit

M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují

M-3-3-02p používá pravítko

Ročník + tematický okruh	Očekávané výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata
4. ročník	ŽÁK:		
Čísla a početní operace	Procvičování učiva.	Opakování učiva 3.ročníku	
	Porovnává množství a velikost. Provádí lineární uspořádání. Čte, píše a zobrazuje čísla na číselné ose.	Přirozená čísla 1 – 1 000 000 a 0	
	Zaokrouhluje čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky. Rozkládá čísla v desítkové soustavě.	Zaokrouhlování a odhad výsledku.	
	Pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvíce dvě číslice různé od nuly. Písemně sčítá a odčítá. Pamětně násobí a dělí čísla do 1 000 000 (nejvýše se dvěma různými číslicemi) jednociferným číslem. Písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem. Písemně dělí jednociferným dělitelem. Provádí odhad a kontrolu výpočtu. Při pamětném i písemném počítání využívá komutativnosti a asociativnosti sčítání a násobení.	Početní operace s přirozenými čísly.	
	Řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené aritmetické operace s přirozenými čísly. Řeší slovní úlohy na dva až tři početní výkony. Provádí stručný zápis úlohy. Sestaví jednoduchý osobní rozpočet.	Slovní úlohy Finanční gramotnost	
	Orientuje se v jednoduchých situacích, v nichž se využívá kvantitativního vyjádření části celku. Modeluje a zapisuje zlomkem část celku. Pojmenuje jednotlivé části zlomku. Řeší a tvoří jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny a desetiny daného počtu.	Zlomky – celek, část, zlomek, čítec, jmenovatel, zlomková čára	
	Vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života, Využívá názorných obrázků k určování $\frac{1}{2}, \frac{1}{4}, \frac{1}{3}, \frac{1}{5}, \frac{1}{10}$ celku, Vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny	Celek, část, zlomek Polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina Řešení a tvorba slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – cestujeme letadlem, lodí, autobusem, vlakem)
	Porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny)	Čítec, jmenovatel, zlomková čára	

závislosti, vztahy a práce s daty	Provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (např. měření teploty);	Zásady sběru a třídění dat	VMEGS - Objevujeme Evropu a svět
	Používá tabulky k evidenci, modelování a řešení různých situací; Doplňuje údaje, které chybí ve strukturované tabulce; Vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku a sloupkový diagram;	Strukturovaná tabulka Sloupkové diagramy Finanční gramotnost	
Geometrie	Určí vzájemnou polohu dvou přímek. Sestrojí rovnoběžku s danou přímkou. Sestrojí kolmici k dané přímce pomocí trojúhelníku s ryskou. Rýsuje čtverec a obdélník. Určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.	Přímky (rovnoběžky, různoběžky a kolmice). Konstrukce čtverce a obdélníku. Obvod čtverce a obdélníku.	
	Rozpozná a sestrojí pravoúhlý trojúhelník.	Trojúhelník	
	Narýsuje kružnici s daným středem a daným poloměrem.	Kružnice	
	Určí osu souměrnosti překládáním, modelováním. Nakreslí souměrný útvar.	Souměrnost	
	Určí obsah rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě. Řeší a tvoří jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahu obdélníku a čtverce.	Obsah čtverce a obdélníku.	
	Používá základní jednotky obsahu.	Jednotky obsahu	
	Vymodeluje kvádr a krychli z dané sítě.	Sít' kvádrů a krychle	
NESTANDA RDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY	Využívá úsudek pro řešení jednoduchých slovních úloh a problémů.	Řešení úloh úsudkem Číselné a obrázkové řady	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání

Ročník + tematický okruh	Očekávané výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata
5. ročník	ŽÁK:		
	Procvičování učiva.	Opakování učiva ze 4. ročníku	
Čísla a početní operace	Porovnává množství a velikosti. Provádí lineární uspořádání. Zobrazuje čísla na číselné ose. Zapisuje čísla v požadovaném tvaru v desítkové soustavě. Sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti (čísla mají nejvýše dvě číslice různé od nuly). Písemně sčítá tři a čtyři přirozená čísla. Písemně odčítá dvě přirozená čísla. Pamětně násobí a dělí přirozená čísla v jednoduchých případech. Písemně násobí až čtyřciferným činitelem.	Přirozená čísla	
	Písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem. Zaokrouhluje a provádí odhady výsledku v oboru přirozených čísel. Samostatně provádí kontrolu výpočtů.	Písemné dělení dvojciferným dělitelem. Zaokrouhlování, odhady, kontroly.	
	Řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené aritmetické operace s přirozenými čísly. Řeší jednoduché a složené slovní úlohy, které vedou k jednomu nebo dvěma výpočtům s přirozenými čísly. Řeší problémové a logické úlohy (hledá řešení).	Složené slovní úlohy.	OSV - kreativita
	Vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny	Řešení a tvorba slovních úloh k určování celku z dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny	
	Sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků a tyto početní operace zapisuje	Využití názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa)	
	Vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života Přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu Porovná desetinná čísla v řádu desetin a setin Užívá modely desetinných čísel (peníze, jednotky délky a hmotnosti).	Desetinné číslo Porovnávání desetinných čísel Využití názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa)	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (život Evropanů – odlišnosti při vážení a měření)
	Znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí (– 100 až + 100) Nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě	Číselná osa (kladná a záporná část) Měření teploty, vyjádření dlužné částky	EV – Vztah člověka k prostředí: globální oteplování

závislosti, vztahy a práce s daty	Doplňuje řady čísel a tabulky. Čte a sestruje sloupkový diagram. Sestruje a čte jednoduché grafy v soustavě souřadnic. Popisuje jednoduché závislosti se kterými se běžně setkává, čte a vytváří jejich grafické prezentace v jednoduchých případech (př. změna teploty během dne).	Tabulky, grafy, diagramy (proměnná, nezávisle proměnná, závisle proměnná). Grafy a soustava souřadnic	VMEGS - Evropa
	Orientuje se v kalendáři, jízdním řádu, plánu. Pracuje s měřítky map a plánů.	Plánujeme výlet	
	Vyhledává počty obyvatel. Využívá názoru pomocí sloupcových diagramů	Geometrie našeho světa	
	vybírání z textu data podle zadaného kritéria;	Statistické údaje a jejich reprezentace	MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
	zjistí požadované údaje z kruhového diagramu, ve kterém nejsou k popisu použita procenta;	Kruhový diagram Finanční produkty: úspory, finanční gramotnost	
geometrie	sestrojí k dané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou;	Konstrukce rovnoběžky a kolmice daným bodem	
	Sestrojí grafický součet a rozdíl úseček.	Grafický součet a rozdíl úsečky	
	Narýsuje obdélníka čtverec, obecný, pravouhlý, rovnostranný a rovnoramenný trojúhelník.	Konstrukce čtverce a obdélníku Konstrukce pravouhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku	
	Vypočítá obvod a obsah čtverce a obdélníku. Určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného obrazce, který je tvořen čtverci, obdélníky a trojúhelníky a obsahy porovná;	Složené obrazce ve čtvercové síti	
	Převádí jednotky obsahu.	Jednotky obsahu	
	Orientuje se v geometrii v prostoru, rozliší hranol, jehlan, válec, kužel a kouli. Sestrojí síť krychle a kvádr. Vypočítá povrch krychle (kvádr)	Tělesa Krychle, kvádr	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY	Ovládá některé řešitelské strategie, v průběhu řešení nestandardních úloh objevuje zákonitosti a využívá je.	Magické čtverce, pyramidy, sudoku	OSV Osobnostní rozvoj Rozvoj schopností poznávání

Číslo a početní operace

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000*
- M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla*
- M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100*
- M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách*
- M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100*
- M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy*
- M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla*
- používá kalkulátor*

Závislosti, vztahy a práce s daty

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu*
- M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce*
- určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích*
- provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času*
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi*

Geometrie v rovině a v prostoru

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary*
- M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky*
- M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran*
- M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice*
- M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru*
- pozná základní tělesa*

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech*

5.3. INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Obsah vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie je realizován ve vyučovacím předmětu Informatika (4. ročník - časová dotace 1 hodina týdně, 5. ročník – časová dotace 1 hodina týdně).

S různými informačními a komunikační i technologiemi jsou však žáci průběžně seznamováni a učí se s nimi pracovat již od 1. ročníku - využívají je pro práci v jiných vyučovacích předmětech.

Výuka probíhá převážně prakticky v počítačové učebně školy, která je vybavena 22 PC s připojením na Internet, diaprojektorem, DVD, plátnem, případně ve třídách s interaktivní tabulí (teoretická výuka).

Ve vyučovacím předmětu Informatika využíváme pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- získat základní znalosti a dovednosti při používání PC
- naučit se tvořivě a zároveň šetrně využívat nabyté dovednosti při práci s informacemi
- využívat získané informace pro další učení i v praktickém životě
- seznamovat se se světem financí, rozvíjení finanční gramotnosti

Ročník + tématický okruh	Očekávané výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata
4. ročník	ŽÁK:		
Základy práce s počítačem	Spustí a vypne správně počítač i jednotlivé programy. Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady.	Ovládání a fungování PC	
	Popíše počítač a jeho nejbližší periferie, vysvětlí jejich funkce.	Struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení	
	Rozliší několik cest k dosažení určitého cíle a navrhne správné řešení.	Ovládání pomocí myši a klávesnice Klávesové zkratky a speciální klávesy	
	Používá zásady bezpečnosti práce s PC. Objasní zdravotní rizika dlouhodobé práce na PC a snaží se je aktivně eliminovat.	Počítač jako elektrospotřebič Rizika dlouhodobé práce na PC	
	Seznamuje se s různými možnostmi uchování dat, chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím.	Disketa, CD, flash disk Zabezpečení a uchování dat, heslo	
	Seznamuje se s organizací dat v PC.	Struktura dat v PC Soubory, adresáře a operace s nimi Formáty souborů (doc, gif, jpg)	
	Používá počítač jako multimediální přehrávač.	Přehrávání hudby a videa v PC	
	Rozlišuje mezi různými operačními systémy, popíše jejich rozdíly, výhody a nevýhody.	Operační systémy a jejich základní funkce	
Vyhledávání informací a komunikace	Efektivně a cíleně vyhledává informace a pracuje s nimi.	Vyhledávání informací na portálech, v knihovnách a databázích Finanční gramotnost	
	Používá jednoduché a vhodné cesty při vyhledávání informací na internetu, snaží se správně formulovat své požadavky a orientuje se ve výsledcích vyhledávání.	Internet jako zdroj informací Metody a nástroje vyhledávání	
	Používá zásady telefonování. Používá počítač pro rychlou a účelnou komunikaci (napíše a odešle e-mail, zúčastní se chatu). Rozpozná rizika internetové komunikace, vysvětlí, které informace nesdělovat prostřednictvím internetu.	Telefonování Princip a fungování elektronické pošty Chat Bezpečnost a rizika internetu Kyberšikana	OSV - OR
Zpracování a využití informací	Napíše a uloží jednoduchý text. Nakreslí a uloží jednoduchý obrázek. Sestaví jednoduchý osobní rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů.	Základní funkce textového a grafického editoru Finanční gramotnost	

Základy práce s počítačem

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ICT-5-1-01p ovládá základní obsluhu počítače

ICT-5-1-02p dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou

Vyhledávání informací a komunikace

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ICT-5-2-03 komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení

Zpracování a využití informací

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ICT-5-3-01p pracuje s výukovými a zábavními programy podle pokynu

5.4. ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět je realizován ve vyučovacích předmětech **Prvouka** (1. a 2. ročník - časová dotace 2 hodiny týdně, ve 3. ročníku 3 hodiny týdně) a **Přírodověda a Vlastivěda** (4. a 5. ročník, časová dotace 4 hodiny týdně – 2+2).

- Výuka probíhá převážně prakticky, tj. přímým pozorováním a prací v terénu, s maximálním využitím okolního přírodního a historického prostředí místního regionu. Používáme výpočetní techniku (internet, výukové programy), video a další pomůcky z vybavení školy. Výuka ve třídách směřuje k utřídění a propojení získaných poznatků, zkušeností a informací při využití dostupných učebnic a ostatních materiálů (encyklopedie, odborná literatura). Důraz klademe na promyšlenou prezentaci výsledků práce a tvorbu žákovských portfolií. Učební plány **Prvouky** a **Vlastivědy** jsou obohaceny o prvky dramatické výchovy a finanční gramotnosti.

Ve vyučovacích předmětech Prvouka a Přírodověda, Vlastivěda využíváme pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- pojmenovat pozorované skutečnosti a vyjádřit vlastní názory, rozšířit si slovní zásobu
- propojit získané poznatky s praktickou zkušeností, vytvářet si vhodné pracovní návyky v samostatné i týmové činnosti
- kulturně se chovat, respektovat ostatní, zdokonalovat komunikativní dovednosti a rozvíjet schopnost spolupráce
- získat základní orientaci ve světě informací
- utvářet si ohleduplný vztah k přírodě a k životnímu prostředí
- získávat základní poučení o zdraví, nemocech, úrazu, prevenci a první pomoci
- osvojovat si bezpečné chování a vzájemnou pomoc i při mimořádných událostech, seznámit se se systémem obrany státu
- rozeznávat různá nebezpečí, uplatňovat pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
- propojovat historické, zeměpisné, přírodovědné a kulturní informace
- poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, naučit se kulturnímu a tolerantnímu vystupování
- seznamovat se se světem financí, s pojmem korupce, rozvíjení finanční gramotnosti

Používáme především aktivační metody, navozujeme dostatek modelových situací a nabízíme různé příležitosti - aktivita vychází především od žáků, učitel pracuje převážně v roli poradce a koordinátora činností.

Ročník + tematický okruh	Očekávané výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata
1. ročník	ŽÁK:		
Místo, kde žijeme + Lidé kolem nás	Dovede vyjádřit, co pro něj znamená slovo domov, zná základní vztahy mezi rodinnými příslušníky, jednoduše vypráví o svém domově.	Domov – prostředí domova Rodina – role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny	OSV - OR OSV - SR
	Popíše adresu domů, vysvětlí, kde zjistit telefon domů a objasní, že není vhodné tyto informace sdělovat cizím lidem.	Domov – orientace v místě bydliště	
	Popíše nejbližší okolí školy a bezpečnou cestu do školy a zpět a objasní, které úseky cesty mohou být nebezpečné a jak se na nich chovat + používá základní pravidla silničního provozu z pohledu chodce a dodržuje je.	Domov – orientace v místě bydliště Dopravní výchova – bezpečná cesta do školy	
	Rozliší název školy, jméno třídní učitelky a ředitele školy, ostatní pracovníky školy a vysvětlí, jak se k nim chovat (zdravení, oslovení, vykání...), dodržuje základní pravidla chování mezi spolužáky. Využívá prostor a respektuje v něm partnery Hlasem a pohybem vyjadřuje základní emoce a rozpoznává je u druhých. Snaží se o empatii (vcítění).	Škola – prostředí školy a třídy, osoby ve škole, zásady školního řádu (společné vytvoření třídního řádu) Pohybově dramatické hry v kruhu a prostoru Krátké improvizací etudy, motivované jasnými představami	OSV - SR OSV - OR
Lidé a čas + Rozmanitost přírody	Začíná se orientovat v čase – orientuje se v pojmech rok, měsíc, týden, den, hodina. Určí na hodinách celé hodiny, objasní, že jednotlivé úseky opakujícího se času jsou vhodné k určitým činnostem – režim dne. Vyjmenuje dny v týdnu, rozliší čtvero ročních dob, charakterizuje a popíše změny v přírodě, časově zařadí Vánoce a Velikonoce a objasní některé zvyky a tradice, vyjmenuje měsíce jednotlivých ročních období.	Orientace v čase – režim dne, roční období Tradice ve vztahu k času	
	Sleduje počasí, učí se ho zaznamenávat pomocí jednoduchých značek, seznamuje se s pojmem teplota.	Životní podmínky - počasí	
Člověk a jeho zdraví	Dodržuje základní hygienické návyky.	Péče o zdraví	
	Vysvětlí, jak dodržovat správnou životosprávu – výživa, pitný režim, odpočinek, spánek...	Péče o zdraví, zdravá výživa	
	V rámci projektu Zdravé zuby, se seznamuje se správnými návyky při péči o chrup.	Péče o zdraví	
	Pojmenuje základní části lidského těla, popíše názvy běžných dětských onemocnění, vysvětlí, jak předcházet nemocem a úrazům, objasní, co dělat v případě úrazu, používá zásady správného chování u lékaře.	Lidské tělo První pomoc	

2. ročník	ŽAK:		
Lidé a čas	<p>Zpřesňuje svoji orientaci v čase, při praktických úlohách začíná správně používat pojmy rok, měsíc, týden, den, hodina, minuta, na modelu hodin nastaví daný čas, k jednotlivým měsícům roku přiřadí na základě pozorování a zkušeností děje v přírodě a hlavní svátky (Vánoce, Velikonoce, Mikuláš, Nový rok), určí datum svého narození, svůj režim dne aplikuje na obecnější zákonitosti časového sledu událostí, průběžně se seznamuje s historickými důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.</p> <p>Na základě seznámení s vybranými ukázkami z epochy pravěku (hravou a praktickou formou) popisuje, srovnává a hodnotí způsob života a práce předků na našem území, seznamuje se s různými zdroji informací (dětské encyklopedie, učebnice, internet...).</p>	<p>Orientace v čase – kalendář, režim dne, roční období, hodiny</p> <p>Současnost a minulost v našem životě – st. svátky a významné dny</p> <p>Pravěk – dinosauři, život pravěkých lidí na našem území</p>	
Rozmanitost přírody + Místo, kde žijeme	<p>Pozoruje, popíše, zaznamená a porovná viditelné proměny v přírodě v závislosti na ročním období, zdůvodní a objasní některé děje na základě vyhledání a zpracování informací ze zdrojů přiměřených věku (dětské encyklopedie, internet, výklad učitele). Popíše bezpečnou cestu do školy a zpět a objasní, které úseky cesty mohou být nebezpečné a jak se na nich chovat + používá základní pravidla silničního provozu z pohledu chodce a dodržuje je. Uvede základní ochranné prvky v roli chodce.</p>	<p>Roční období – změny v přírodě Rostliny, živočichové Životní podmínky Ochrana přírody</p> <p>Dopravní výchova – bezpečná cesta do školy</p>	
Člověk a jeho zdraví	<p>Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle.</p>	<p>Lidské tělo, péče o zdraví, zdravá výživa, režim dne</p>	
Lidé kolem nás Dramatická výchova	<p>Vyvodí zásady bezpečného chování, dodržuje je tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných, chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby dokáže požádat o pomoc pro sebe i pro jiné.</p> <p>Jedná přirozeně v jednoduché, předem charakterizované roli ve vymezené části příběhu. Nákup – odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu. Finanční gramotnost</p>	<p>Bezpečnost (v domácnosti, při sportu, v silničním provozu, v rizikovém prostředí...), prevence sociálně patologických jevů (odmítání návykových látek, krizové situace, služby odborné pomoci...) Improvizační techniky, nejdříve bez děje a bez kontaktu (hromadné improvizace), později s kontaktem (souhrou) a s dram. dějem,</p>	OSV - OR

3. ročník	ŽÁK:		
Místo, kde žijeme	<p>Popíše základní historii Senohrab V mapě Středních Čech najde Senohraby. Uvede rozdíly mezi vesnicí a městem, přemýšlí nad výhodami a nevýhodami. Rozlišuje přírodní a umělé prvky v okolní krajině, pozoruje v ní změny, dokáže je popsat. Objasní možnosti dopravních spojení s okolními obcemi a Prahou, přemýšlí nad výhodami a nevýhodami. Charakterizuje bezpečné a ohleduplné chování v dopravních prostředcích a uplatňuje je. Uvede základní ochranné prvky v roli chodce i cyklisty.</p>	<p>Založení a významné události v dějinách obce a okolí Práce s plánkem, s turistickou mapou, s mapou střeďočeského kraje a ČR. Charakteristika vesnice a města Práce s jízdními řády Dopravní výchova – bezpečná cesta do školy</p>	
	V turistické mapě najde Senohraby, pracuje s mapou v terénu na vyvýšeném místě, objasní orientaci světových stran v místě bydliště.	Práce s mapou v terénu	
	V mapě Střeďočeského kraje si najde Prahu.	Práce s mapou	
	Vysvětlí souvislost výroby s lidskými potřebami.	Výrobní závody v okolí	
	Používá globus jako zobrazení Zeměkoule, objasní její postavení ve sluneční soustavě a popíše výlučnost existence života na Zemi.	Práce s globusem, Sluneční soustava	
Lidé kolem nás	Vysvětlí nutnost tolerance v soužití mezi lidmi a mezi generacemi, uvede příklady (negativní a pozitivní).	Národnostní odlišnosti, kulturní a sociální rozdíly, druhy postižení, tolerance.	OSV - SR MKV
	Rozliší možné druhy postižení a popíše (předvede) vstřícné chování k postiženým.		
	Zdůvodní různou životní úroveň lidí.	Země třetího světa Finanční gramotnost	MKV
Dramatická výchova	<p>Ostatním v klidu naslouchá a kultivovaně vyjádří svůj souhlas či nesouhlas a zdůvodní ho, spolupracuje s různými spolužáky na společném výsledku. Zkouší v rámci své role řešit spolu s ostatními jednoduché, předem neřešené konflikty. Projevuje radost ze hry, přijímá pravidla hry, dodržuje je, všímá si dodržování u ostatních. Přiznává svou chybu v rámci hry s pravidly.</p>	<p>Improvizáční techniky, s dram. dějem, jednoduché strukturované drama s různými možnostmi řešení konfliktu</p>	OSV - SR
	Užívá webové stránky školy a obce.	Práce s internetem	MV
Lidé a čas	<p>Popíše svůj denní režim z hlediska časového, dokáže rozdělit den podle časových údajů. Přečte na ručičkových hodinách správný čas. Rozlišuje jasně mezi minulostí, přítomností a budoucností. Objasní nejnámější zvyky a tradice vánočních a velikonočních svátků, porovnává je se současnými, reflektuje dnešní a dřívější důvody, porovnává, hodnotí. Pozoruje a popisuje přírodní zákonitosti v průběhu roku, pozoruje počasí a sleduje souvislosti.</p>	<p>Orientace v čase – kalendář, režim dne, hodiny Současnost a minulost v našem životě – st. svátky a významné dny</p> <p>Změny přírody v průběhu roku, počasí</p>	

	<p>Orientuje se v českých pověstech. Seznamuje se s nejvýznamnějšími panovníky rodu Mojmírovců, Přemyslovců a Lucemburků, s jejich významnými činy a s významnými historickými událostmi. Popisuje, srovnává a hodnotí způsob života a práce předků na našem území, pracuje s různými zdroji informací (exkurze, video, dětské encyklopedie, učebnice, internet...).</p> <p>Buduje si v sobě národní hrdost a sounáležitost s předky, jejich činy a jejich dílem.</p> <p>Seznamuje se s historickými památkami.</p>	<p>Pověsti, Velkomoravská říše, Přemyslovci, Lucemburkové</p>	
Rozmanitost přírody	<p>Odhaluje základní vlastnosti látek na základě jejich zkoumání, měření a provádění pokusů. Vysvětlí nepostradatelnost vody, vzduchu a slunečního záření pro živé organismy. Objasní možné následky jejich narušení. Zdůvodní a objasní některé děje na základě vyhledání a zpracování informací ze zdrojů přiměřených věku (dětské encyklopedie, internet, výklad učitele), provádí, sleduje a zaznamenává jednoduché pokusy, vyvozuje z nich závěry.</p>	<p>Životní podmínky Ochrana přírody Pokusy s látkami a rostlinami</p>	EV
	<p>Pozoruje, popíše, porovná viditelné znaky základních hornin a nerostů.</p>	<p>Neživá příroda</p>	
Člověk a jeho zdraví	<p>Vysvětlí fungování lidského těla, popíše stavbu kostry, základní orgány a jejich funkci. Uplatňuje hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím těchto znalostí o lidském těle.</p>	<p>Lidské tělo, péče o zdraví, zdravá výživa, režim dne</p>	
	<p>Odmítá hanlivé výrazy intimních partií lidského těla, popíše pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou.</p>	<p>Sexuální výchova</p>	
	<p>Vyjmenuje základní návykové látky – popíše jejich vliv na lidský organismus.</p>	<p>Návykové látky</p>	
	<p>Objasní nejdůležitější zásady první pomoci. Seznamuje se s chováním při mimořádných událostech.</p>	<p>Zásady první pomoci Ochrana člověka</p>	

Místo, kde žijeme

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy

ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy

ČJS-3-1-03p uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy

Lidé kolem nás

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy

ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování

ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně

ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

Lidé a čas

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase

ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností

ČJS-3-3-02p ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti

Rozmanitost přírody

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat

ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami

ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu

Člověk a jeho zdraví

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže

a pocity; zvládá ošetření drobných poranění

ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla

ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných

ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu

ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá

o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

4. a 5. ročník	Výstupy (a jim odpovídající obsah učiva) uvedené <i>kurzívou</i> jsou platné až pro 5. ročník. ŽÁK:		
Lidé kolem nás	Vyjádří a porovnává různé vztahy mezi lidmi. Používá pravidla slušného chování a dodržuje je, sám vyvodí pravidla pro dobré soužití mezi kamarády, ve škole, v rodině.	Soužití mezi lidmi, Právo a spravedlnost Tolerance.	OSV - SR MKV
	<i>Rozpozná různost povah jednotlivých lidí a snaží se pochopit způsob jejich chování.</i>	Altruistické chování	OSV - MR
	Dovede obhájit svůj názor při konkrétní činnosti, dokáže připustit omyl, neprosazuje své návrhy na úkor celé skupiny, respektuje ostatní členy skupiny. <i>Rozpozná taková jednání, která nelze tolerovat, která porušují lidská práva nebo demokratické principy, upozorní na ně, navrhne řešení.</i>	Spolupráce Životní styly	OSV - SR VDO
	Orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, objasní relativnost jejich hodnoty. Vyjádří, co znamená, že banka je správce peněz, porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, objasní, jak řešit situaci, když příjmy jsou menší než výdaje a naopak, vysvětlí rizika půjčování peněz a jak reklamovat zboží, seznamuje se s korupcí. Sleduje změny ve společenském a přírodním prostředí, poukáže na některé problémy a nebojí se navrhnout své řešení, zdůvodnit ho.	Formy vlastnictví Finanční gramotnost Základní globální problémy – sociální, ekologické	EV
	Podílí se na www stránkách školy nebo třídy, na školním časopisu, na obecním zpravodaji. Pravidla her upřesňuje a rozvíjí. Vstoupí do role, využívá různé výrazové prostředky. V rámci příběhů i herních situací dokáže rozpoznávat konflikty a hledat jejich různá řešení (i z pohledů různých postav), dokáže přitom využívat schopnost improvizace, vcítění a představivost. Snaží se sám o vědomou relaxaci. Soustředí se i za ztížených podmínek, na pokyn rychle zaměří pozornost a soustředí se delší dobu na požadovanou činnost nebo určitý jev.	Školní časopis Senohrabská hláska, samostatné tvořivé, řešení konfliktů. Relaxační techniky (volný tanec, ztvárňování živlů...) Hry na rozvoj pozornosti a soustředění	MV
Dramatická výchova			

Místo, kde žijeme	<p>Najde Senohraby a okolní obce v mapách různých měřítek, případně je dokáže přibližně umístit (tam, kde nejsou zakresleny). Pracuje s mapou v terénu, zorientuje si ji za pomoci busoly, vysvětlí způsoby určení severu v přírodě.</p> <p>V terénu dodržuje zásady bezpečného chování.</p> <p>Vyhledává informace v různých mapách a plánech o přírodních podmínkách a lidských sídlech.</p> <p>Vyhledává informace o regionu.</p> <p>Charakterizuje bezpečné a ohleduplné chování v dopravních prostředcích a uplatňuje je.</p> <p>Uvede základní ochranné prvky v roli chodce i cyklisty.</p> <p>Prokazuje v situaci dopravního hřiště bezpečné způsoby v roli cyklisty.</p> <p>V modelových situacích vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě, určí vhodné bezpečné chování.</p> <p>Určuje dopravní značky.</p>	<p>Práce s různými druhy map</p> <p>Orientace, určování severu</p> <p>Práce s mapou v terénu</p> <p>Vybrané regiony ČR</p> <p>Dopravní výchova – bezpečná cesta do školy</p>	EV
	<p>Zprostředkuje ostatním zážitky z cest po ČR, porovnává navštívený region. <i>Zprostředkuje ostatním zážitky z vlastních cest v cizině, porovnává a hodnotí navštívený stát s ČR z různých (vybraných) hledisek.</i></p>	<p>Vybrané státy Evropy</p>	VMEGS
	<p><i>Rozlišuje demokratický a nedemokratický systém.</i></p> <p><i>Rozlišuje hlavní orgány státní moci a objasní jejich význam, vyjmenuje některé představitele státní moci, armáda ČR popíše symboly českého státu.</i></p> <p><i>Vysvětlí význam Evropské unie, seznamuje se se systémem obrany státu.</i></p>	<p><i>Principy demokratické zřízení</i></p> <p><i>Politické strany</i></p> <p><i>Orgány státní moci</i></p> <p><i>EU, obrana státu</i></p>	VDO VMEGS
Lidé a čas	<p>Pracuje s časovými údaji, porovnává, zařazuje, dává do souvislostí děje a jevy.</p> <p>Využívá různé informační zdroje. <i>Zdůvodní nutnost ochrany významných částí přírody a historických a kulturních památek.</i></p> <p>Orientuje se v hlavních historických událostech, objasní jejich význam s ohledem na vývoj našeho státu,</p> <p><i>Pokusí se zhodnotit význam jednotlivých významných osobností české historie, (soustředí se na osobnosti spjaté s regionem středních Čech a Prahy).</i></p>	<p>Práce s časovou osou</p> <p>Významné přírodní, kulturní a historické památky regionu středních Čech a Prahy</p> <p>Významné události a osobnosti těchto období : Husitství, pobělohorské období, rudolfínské období, tereziánské období, doba Národního obrození, 1. světová válka a vznik ČR, <i>meziválečné období</i> 2. světové války, <i>konec 2. světové války a nástup totality, sametová revoluce a přechod k demokracii</i></p>	EV

	Srovnává a hodnotí způsob života našich předků v minulosti a současnosti (ve vybraném historickém období).	Současnost a minulost v našem životě – způsob života předků	
Rozmanitost přírody	Zjišťuje propojenost živé a neživé přírody. Nachází souvislosti mezi působením člověka změnami v přírodě. <i>Na základě poznatků o planetě Zemi a sluneční soustavě vysvětlí souvislost se střídáním dne a noci a ročních období.</i> Zkoumá základní společenstva v okolní krajině a vzájemné vztahy mezi organismy v nich. <i>Porovnává rozmanité podmínky pro život na různých místech Země.</i> Porovnává různé přizpůsobení organismů a nachází souvislosti mezi přizpůsobením a prostředím. Pozoruje a porovnává základní projevy života různých organismů. <i>Třídí organismy jednoduchým způsobem do systému a vysvětlí jeho význam.</i> Při určování a třídění využívá atlasů a zjednodušeného klíče.	Živá a neživá příroda Životní podmínky Působení člověka na přírodu v průběhu historického vývoje <i>Sluneční soustava a Vesmír</i> <i>Podnebné pásy</i> Pozorování a zkoumání společenstev v terénu Přizpůsobení živočichů a rostlin Určování a třídění organismů	EV
	<i>Vysvětlí některé globální ekologické hrozby, navrhne alespoň některá dílčí řešení.</i>	Ochrana přírody <i>Globální ekologické problémy</i>	EV
	<i>Sám si naplánuje, absolvuje a vyhodnotí jednoduchý pokus.</i>	Pokusy s látkami a rostlinami	
Člověk a jeho zdraví	Vysvětlení funkcí jednotlivých orgánových soustav, zdůvodní zdravý životní styl, objasní význam preventivní ochrany zdraví. <i>Rozlišuje jednotlivé etapy vývoje člověka, včetně prenatálního.</i> <i>Vysvětlí vývoj člověka z hlediska evolučního, vysvětlí pohled na vznik člověka z hlediska katolického náboženství.</i>	Lidské tělo – funkce orgánových soustav, Prevence <i>Vývoj člověka</i>	
	Vysvětlí funkci pohlavních orgánů, nazývá je pravými názvy. Zdůvodní zodpovědnost k partnerovi a k počatému dítěti. Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku.	Sexuální výchova	OSV - SR
	Popíše účelné chování v situacích ohrožujících zdraví, předchází různým rizikovým situacím v reálném životě, odmítá různé formy násilí. Rozliší různé druhy poranění, kdy může pomoci a kdy přivolá bezodkladně lékařskou pomoc. <i>Ukáže, jak se zastavuje žilní a tepenné krvácení.</i> <i>Ukáže, jak se zachází se zlomeninou a jak předejít šokovému stavu.</i> <i>Uvede kamaráda do stabilizované polohy, rozpozná bezvědomí a zástavu dechu, objasní, jakým způsobem se provádí ožívování.</i>	Návykové látky Ochrana člověka Zásady 1. pomoci	OSV - OR

Místo, kde žijeme

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje

ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany

ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě

ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí

ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest

ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky

Lidé kolem nás

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJS-5-2-01p, ČJS-5-2-02p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)

ČJS-5-2-03p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých

ČJS-5-2-03p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy

ČJS-5-2-04p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého

nákupu a vrácené peníze

ČJS-5-2-0

4p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz

ČJS-5-2-04p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

Lidé a čas

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

Rozmanitost přírody

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody

ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období

ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí

ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata

ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí

ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují

ČJS-5-4-06p reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech

ČJS-5-4-07p provádí jednoduché pokusy se známými látkami

Člověk a jeho zdraví

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu

ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života

ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události

ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí

jednoduchou dopravní situaci na hřišti

ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky

ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných

způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

5.5. UMĚNÍ A KULTURA

Obsah vzdělávací oblasti Umění a kultura je realizován ve vyučovacích předmětech **Výtvarná výchova** (1. a 2. ročník - časová dotace 2 hodiny týdně, 3. - 5. ročník - časová dotace 1 hodina týdně) a **Hudební výchova** (1. - 5. ročník, časová dotace 1 hodina týdně).

Výuka probíhá ve třídách a realizuje se převážně přímou a aktivní činností žáků. Organizujeme též tematicky zaměřené exkurze, účastníme se výukových pořadů a dalších akcích mimo školu (koncerty, výstavy). Ve škole využíváme dostupné pomůcky, pro výuku hudební výchovy též místnost ŠD s klavírem a hudební nástroje (jak z vybavení školy, tak pořízené - po domluvě s rodiči - žáky). Důraz klademe na prožitek a vlastní tvůrčí činnost žáků a na promyšlenou prezentaci výsledků práce i pro ostatní spolužáky, případně rodiče a širokou veřejnost („konference“, vystoupení, koncerty, výstavy vlastních prací, tradičně např. účast na výstavách v Poříčí nad Sázavou).

Ve vyučovacím předmětu **Výtvarná výchova** využíváme pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- rozvíjet vlastní vnímání, cítění a fantazii
- uplatňovat s odvahou a chutí své jedinečné prožitky prostřednictvím umělecké tvorby
- aktivně se účastnit na tvůrčích činnostech (tvorba, vnímání a interpretace)

Nabízíme žákům různé příležitosti, používáme jak tradiční a ověřené postupy, tak moderní metody výuky, podporujeme týmovou spolupráci a kooperativní učení.

Ve vyučovacím předmětu **Hudební výchova** využíváme pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- obohacovat svůj emocionální život, kultivovat projev a potřeby
- rozvíjet tvůrčí potenciál a tolerantní přístup k rozmanitým kulturním hodnotám
- dojít k pochopení, že umění a kultura jsou samozřejmou a neoddělitelnou součástí lidské existence

Využíváme zejména praktických činností, které rozvíjejí aktivní vnímání hudby a využívání hudebního jazyka pro sebevyjádření a komunikaci. Naším specifikem je snaha naučit každé dítě elementární dovednosti ve hře na jednoduchý hudební nástroj (flétna, zvonkohra, foukací harmonika).

Cíle vyučovacího předmětu Hudební výchova jsou naplňovány prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností.

Vokální činnosti - vedou ke kultivaci pěveckého a mluvního projevu, k rozvoji správného dýchání a k citlivému zacházení s hlasem.

Instrumentální činnosti - rozvíjejí hru na jednoduché hudební nástroje a propojují teoretické hudební znalosti s jejich praktickým uplatněním.

Hudebně pohybové činnosti - rozvíjejí propojení sluchového vjemu a emocionálního prožitku s přirozeným pohybovým vyjádřením.

Poslechové činnosti - rozvíjejí aktivní vnímání znějící hudby ve všech žánrových, stylových a funkčních polohách.

5.5.1. Výtvarná výchova

Ročník	Očekávané výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata
1. - 3. ročník	ŽÁK:		
	Užívá techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami. Používá různé druhy štětců. Rozpozná a pojmenuje prvky, které vidí, a určí jejich barvu. Užívá prostorovou techniku a rozfoukávání barev.	Malba - hra s barvou, rozvíjení smyslové citlivosti, barvy základní a doplňkové, studené a teplé, míchání barev	
	Užívá kresbu měkkým materiálem, dřívkem (špejlí), perem, měkkou tužkou, rudkou, uhlem.	Kresba - rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektů do celku, vnímání velikosti	
	Modeluje z plastelíny, moduritu, z jiných hmot, tvaruje papír.	Techniky plastického vyjádření - zapojení všech smyslů	
	Provede koláž, frotáž. Pokouší se výtvarně zpracovat přírodní materiál - nalepování, dotváření, tisk, otisk apod.	Další výtvarné techniky, motivace založená na fantazii a smyslovém vnímání	
	Rozliší známé ilustrace dětských knih, např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové apod.	Ilustrátoři dětských knih	
	Používá výtvarnou techniku na základě vlastní životní zkušenosti, citového prožitku, realizuje své výtvarné představy, komunikuje o nich a hodnotí je.	Utváření osobního postoje v komunikaci v rámci skupiny spolužáků, rodinných příslušníků apod. vysvětlování výsledků a záměrů tvorby.	OSV - SR

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

*VV-3-1-01 až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
 VV-3-1-01p rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
 VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům*

4. a 5. ročník	ŽÁK:		
	Prohlubuje a zdokonaluje techniku malby z prvního období, užívá malbu stěrkou, rozlévání barev a kombinaci různých technik. Pokouší se barevně vyjádřit své pocity a nálady, pojmenovává a porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy.	Malba - hra s barvou, emocionální barva, míchání barev, Goethův barevný kruh	
	Prohlubuje a zdokonaluje techniku kresby z prvního období. Dokáže kresbou vystihnout tvar, strukturu materiálu, užívá obtížnější práce s linií. Užívá a kombinuje prvky obrazného vyjádření v plošném vyjádření linie, v prostorovém vyjádření a uspořádání prvků.	Kresba - výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše Kresba různým materiálem - pero a tuš, dřívko a tuš, rudka, uhel Kresba podle skutečnosti, kresba v přírodě	
	Rozeznává grafické techniky, pomocí některých z nich zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti.	Grafické techniky - tisk z koláže, ze šablon, otisk, vosková technika	
	Prohlubuje si znalosti z prvního období při získávání citu pro prostorové ztvárnění.	Techniky plastického vyjadřování - modelování z papíru, hlíny, sádry, drátů	
	Výtvarně zpracovává přírodní materiály - nalepování, dotváření apod.	Další techniky - koláž, frotáž, ikebana	
	Rozliší ilustrace známých českých ilustrátorů - např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové, J. Trnky, J. Čapka, Z. Millera, A. Borna, R. Pilaře a dalších	Ilustrátoři dětských knih	
	Komunikuje o obsahu svých děl. Zaměřuje se vědomě na projevení vlastních zkušeností v návaznosti na komunikaci. Vytváří si postupně škálu obrazně vizuálních elementů k vyjádření osobitého přístupu k realitě, porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.	Osobní postoj v komunikaci Typy vizuálně obrazných vyjádření a přístupy k nim	OSV - OR, SR

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

VV-5-1-01p až VV-5-1-07p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr

VV-5-1-01p, VV-5-1-02p rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

VV-5-1-03p, VV-5-1-04p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie

VV-5-1-06p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

5.5.2. Hudební výchova

Ročník	Očekávané výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata
1. - 3. ročník	Pro 1. ročník platí černá písmena, pro 2. a 3. ročník také, je-li však výstup doplněn barevnou alternativou, platí červená pro 2. a zelená pro 3. , případně zelenočervená pro oba zároveň . ŽÁK:		
	V rámci svých možností se snaží intonovat intonuje slyšený tón, nebo jednoduchou řadu 3 tónů jednoduchou melodií o 5 tónech .	Krátká intonační cvičení (opakování jednotlivých slyšených tónů či krátké řady tónů)	
	V rámci svých schopností a možností zazpívá s doprovodem vybranou písničku 2 3 vybrané písničky z naučeného repertoáru.	Nácvik vhodných písní (nevelkého rozsahu, mírného rozpětí, s přiměřeným textem), které nenásilně rozvíjejí pěvecké dovednosti. Samostatný a sborový zpěv naučených písní.	
	Užívá základní zásady sborového zpěvu Zúčastní se sborového pěveckého vystoupení na besídce.		
	Podle sluchu zopakuje krátkou rytmickou řadu (1 – 2 takty) (2 – 3 takty) U naučených písní se snaží dodržet dodržuje správný rytmus. Podle notového zápisu zahraje na orff. nástroje rytmickou řadu v rozsahu probraného učiva.	Rytmická cvičení, hudebně pohybové hry, nácvik písní s jednoduchým rytmem	
	Při zpěvu se snaží dodržovat dodržuje správný postoj a dýchání, snaží se snaží se o dobrou artikulaci dobře artikuluje ve slovech naučených písní.	Cvičení na rozvoj hlasové opory (použití bránice), cvičení na rozvoj dýchání Krátká artikulační cvičení	
	Na hudební nástroj (flétna) zahraje podle not píseň 2 vybrané písně (ze seznamu probíraných písní, který se vztahuje k ročníku). Zahraje podle not krátkou melodií bez předchozího nácviku (2 – 3 takty).	Práce ve skupinkách, individuální s uč. – čtení not u jednotliv. písniček a jejich praktické upotřebení při hře	
	Pomocí Orffových nástrojů jednoduše doprovodí - pokusí se samostatně improvizovat, samostatně improvizuje.	Práce s orffovým instrumentářem - rytmické hry, improvizace během naučených písniček	
	Pohybem vyjádří tempo, hlasitost, výšku i náladu melodie.	Hudebně pohybové hry, improvizace pohybu podle pocitů z hudby	
	V klidu po určitou (kratší) dobu soustředěně naslouchá hudbě a vnímat ji.	Poslech reprodukované hudby – vokální, vokálně-instrumentální, instrumentální	
	Při poslechu hudby rozpozná změny tempa (3 základní stupně), jednotlivě znějící základní hudební nástroje. Při poslechu rozezná zpěv v doprovodu nástrojů a odliší jej od sólového.	(Délka a náročnost skladeb se zvyšuje podle připravenosti dětí)	

	Pocity z hudby se pokouší vyjádřit vyjadřuje výtvarnými prostředky. Pokouší se o svých pocitech diskutovat. Pokouší se vcítit do nálady skladatele.	Hudebně výtvarné projekty	OSV - OR
	Přečte a zahraje na flétnu (zvonkohru) noty g1 –d2, e1- d2, c1 – d2, vysvětlí rozdíl mezi notou vybarvenou a nevybarvenou (čtvrtová a půlová), při čtení not rozlišuje mezi notou půlovou, čtvrtovou a osminovou, rozlišuje mezi půlovou a čtvrtovou pomlkou.	Práce s notovým zápisem písniček pro hru na flétnu - čtení not, hra, jednoduchý zápis.	
	Popíše notovou osnovu, houslový klíč, notu, pomlku. Popíše čísla a písmena v notovém zápisu. Zkouší zapíše podle vzoru nebo podle diktátu jednoduchou píseň, včetně houslového klíče, taktových čar, pomlk apod.		

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty

HV-3-1-02p správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu

HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny

HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku

- pozorně vnímá jednoduché skladby

<p>4. a 5. ročník</p>	<p>4. ročník má výstupy shodné s 5. ročníkem – rozdíly budou patrné spíše v kvalitě jejich provedení (hra nástroj, čtení notového záznamu, improvizace...). Nelze předem odhadnout, jaké budou schopnosti dětí a jak rychle budou postupovat např. ve výuce čtení not a hraní na nástroje. Schopnost improvizace se také musí u některých jedinců rozvíjet déle a beze spěchu. Je-li ve třídě větší počet nezpěváků, není nutné pouštět se s nimi příliš často do dvojhlasu. Neprobíhá-li ve třídě výuka hry na nástroj, není nutné, aby děti přesně četly notový záznam – u zpěvu je praktičtější a použitelnější výuka podle sluchu.</p> <p>Výstupem určeným speciálně pro 5. ročník jsou hudební skladatelé - označeno zeleně.</p> <p>ŽÁK:</p>		
	<p>V rámci svých možností intonuje slyšenou melodii o 4 taktech, durovou i mollovou, dodržuje rytmus.</p> <p>Popíše, co jsou tóniny a dokáže zaintonovat 1., 3., 5., stupeň.</p> <p>Vysvětlí, co je dvojhlas a pokusí se o něj.</p> <p>Užívá základní zásady sborového zpěvu.</p>	<p>Krátká intonační cvičení (opakování krátkých hudebních motivů, nácvik vhodných písní - nevelkého rozsahu, mírného rozpětí, s přiměřeným textem)</p> <p>Nácvik intonace 1., 3., 5. stupně</p> <p>Samostatný a sborový zpěv naučených písní.</p> <p>Nácvik kánonu a lidového dvojhlasu.</p>	
	<p>V rámci svých schopností a možností zazpívá s doprovodem 3 a více písní, vybraných z naučeného repertoáru, k dispozici má notový záznam a text písniček.</p>		
	<p>Podle sluchu zopakuje rytmickou řadu o 4 taktech. .</p> <p>Podle notového zápisu zahraje na orff. nástroje rytmickou řadu v rozsahu probraného učiva.</p>	<p>Rytmická cvičení, hudebně pohybové hry, nácvik písní s různorodým rytmem</p> <p>Práce s orffovým instrumentálem - rytmické hry, improvizace během naučených písniček</p>	
	<p>Užívá při zpěvu dýchání a artikulování, objasní, jaký je správný postoj, při zpěvu – na požádání předvede.</p> <p>Vysvětlí, proč je dobré zachovávat hlasovou hygienu (rozezpívání, nepřepínání hlasivek, hlasový klid).</p>	<p>Cvičení na rozvoj hlasové opory (použití bránice), cvičení na rozvoj dýchání</p> <p>Krátká artikulační cvičení</p>	
	<p>Na hudební nástroj (flétna, zvonkohra, harmonika) zahraje podle notového záznamu píseň (ze seznamu probíraných písní, který se vztahuje k ročníku).</p> <p>Zahraje podle not krátkou melodii bez předchozího nácviku (3–4 takty).</p> <p>Pomocí Orffových nástrojů improvizuje</p>	<p>Čtení not u jednotliv. písniček a jejich praktické upotřebení při hře</p> <p>Hra na nástroje ve skupinkách a formou „orchestru“ za použití</p>	

	<p>jednoduchý doprovod k vybrané písničce. Pokusí se o doprovod na zvonkohru, flétnu či harmoniku (podle toho, čemu se věnoval v průběhu roku), pokusí se o vlastní vytvoření jednoduché přede hry, mezihry a dohry k písni.</p>	<p>notového záznamu i bez něj Improvizační hry a sluchové hry vokální a instrumentální (Na ozvěnu...)</p>	
	<p>Vyjádří pohybem náladu melodie. Využívá i naučené jednoduché taneční kroky. V klidu po určitou delší dobu soustředěně naslouchá hudbě a vnímá ji. Při poslechu hudby rozpozná změny tempa, znějící základní hudební nástroje, rozpozná změnu rytmu, tempa, dynamiky a výrazný přechod do jiné tóniny. Rozpozná u skladby její části, případně rozpozná jednoduchou formu. Vyjmenuje nejznámější hudební skladatele (ze seznamu probíraných), rozezná poslechem jejich nejznámější skladby a vyjmenuje jejich názvy, vysvětlí nejdůležitější mezníky jejich života a zhruba se orientuje v jejich časovém zařazení.</p>	<p>Hudebně pohybové hry, improvizace pohybu podle pocitů z hudby Nenásilná výuka jednoduchých tanečních kroků Poslech reprodukované hudby – vokální, vokálně-instrumentální, instrumentální. - různorodé žánry (Délka a náročnost skladeb se zvyšuje podle připravenosti dětí) Samostatné „referáty“ o zpěvácích a hudebních skupinách. Seznámení s životem a dílem nejznámějších skladatelů vážné hudby.</p>	

Minimální doporučená úroveň pro očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem

HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou

HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje

HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy

- pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb

- správně hospodaří s dechem při interpretaci písni – □frázování

5.6. ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Obsah vzdělávací oblasti Člověk a zdraví je realizován ve vyučovacím předmětu **Tělesná výchova** (1. - 5. ročník - časová dotace 2 hodiny týdně).

Výuka probíhá za dobrého počasí na školním hřišti, popřípadě v okolí v přírodním prostředí (les, Vávrův palouk) - vzhledem k podmínkám upřednostňujeme venkovní aktivity. Při vnitřních aktivitách využíváme tělocvičnu TJ Sokol Senohraby. Používáme dostupné náčiní a nářadí (pravidelné revize zajišťujeme ve spolupráci s TJ Sokol Senohraby) a pomůcky ze sportovního vybavení školy. Snažíme se v rámci možností a vybavení jednotlivých žáků zařazovat sporty, pro jejichž provozování je místní okolí využitelné (běžecké lyžování, bruslení, orientační běh apod.).

Plavání - škola organizuje výcvik v 1. roč. v rámci volitelného kroužku v hotelu S.E.N. a ve 2. až 5. roč. v plaveckém bazénu Benešov, taktéž v rámci volitelného kroužku. Ve školním roce 2016/2017 se žáci 3. až 5. ročníku v rámci výuky tělesné výchovy zúčastní plavání v hotelu S.E.N., asi třikrát za pololetí. Žáci 4. a 5. ročníku absolvují opět v rámci tělesné výchovy cyklistické vyjížďky a bruslení.

Navštěvujeme sportovní akce v regionu, sami se snažíme podobné akce organizovat nejen pro sebe, ale také pro žáky jiných škol a širokou veřejnost.

Podle možností škola organizuje pro žáky 1. – 5. ročníku zimní a jarní ozdravný pobyt. V rámci jarního ozdravného pobytu probíhají i cyklistické vyjížďky.

Ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova využíváme pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- probudit a rozvíjet v sobě radost z pohybu
- postupně pochopit, že pohyb je součástí zdravého životního stylu
- poznat vlastní pohybové schopnosti a účinek pohybových činností na tělesnou zdatnost a duševní pohodu a zařadit pohyb do svého denního režimu
- za pomoci učitele rozpoznat nadání a podílet se na jeho dalším rozvoji, také však odhalit zdravotní oslabení a korigovat jeho mírné formy
- rozvíjet schopnost důsledného dodržování pravidel hry
- rozvíjet schopnost vzájemné spolupráce, pomoci a respektu v duchu fair play
- naučit se umění prohrávat a nenechat se neúspěchem odradit

Ročník	Očekávané výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata
1. - 3. ročník	1. ročník - platí černé 2. ročník - platí černé a červené (tam, kde je červené, neplatí ekvivalent černý) 3. ročník - platí černé, červené a zelené (tam, kde je zelené, neplatí ekvivalent černý a červený) ŽÁK:		
	Pohyb je dítěti příjemný, přirozeně využívá vhodné příležitosti k pohybu.	Pestrá nabídka spontánních pohybových činností v průběhu hodin TV	
	V rámci vhodně zvolených gymnastických a atletických činností koordinuje své pohyby úměrně svým možnostem. Snaží se o vylepšení svých dovedností.	Rozvoj koordinace a orientace v prostoru pomocí řízených činností – základy atletiky, gymnastiky, manipulace s míčem a švihadlem, turistické vycházky do přírody, Zimní sporty podle počasí a možnosti vybavení	
	Užívá pohyb jako součást zdravého životního stylu.	Pravidelná struktura hodiny (včetně rozhýbání a uvolnění) Pravidelné jednoduché aktivity, zaměřené na všestranný rozvoj těla, o kterých děti vědí, proč je provozují. Pomoc při přípravě a úklidu náradí Samostatný výběr vhodného oblečení Při vhodných povětrnostních podmínkách aktivity venku	
	Uplatňuje zásady bezpečnosti a hygieny.		
	Reaguje na domluvené povely a objasní, proč tak činí.	Důsledné respektování předem sjednaných povelů a signálů Stálé praktické opakování bezpečnostních zásad v různých typech prostředí a při cvičení s náčiním a náradím.	OSV - OR
	Zapojí se do kolektivní hry, snaží se spolupracovat a přispět k společnému výsledku.	Soutěže ve družstvech Pohybové hry Míčové hry	OSV - SR
	Snaží se o dodržování pravidel her. Dodržuje pravidla her.	Důsledné dodržování fair play hry	

	Většinou se vyrovná s porážkou a snaží se potlačit záporné pocity z úspěchů druhého. Vyrovná se s porážkou a potlačí záporné pocity z úspěchu druhého.	Individuální soutěže v atletických disciplínách (ne často, spíše dobrovolné) Společné vyhlášení výsledků a oceňování výkonů i fair play chování	OSV - OR
	Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti.	Plavání - hygienu plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti	

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost

TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách

TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti

- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám

- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

4. a 5. ročník	4. ročník - platí černé 5. ročník - platí černé a červené (tam, kde je červené, neplatí ekvivalent černý) ŽÁK:		
	Pravidelnou pohybovou činnost, kterou užívá jako součást zdravého životního stylu, provádí rád a bez výrazné vnější motivace.	Pestrá nabídka spontánních pohybových činností, zaměřených na všestranný rozvoj těla	
	Zvyšuje svou zdatnost a kompenzuje některá svá svalová oslabení, samostatně vymyslí a provede některé vhodné a bezpečné pohybové aktivity za tímto účelem.	Rozvoj koordinace a orientace v prostoru pomocí řízených činností – základy atletiky, gymnastiky, manipulace s míčem a švihadlem, turistické vycházky do přírody. Zimní sporty podle počasí a možnosti vybavení	
	V souladu s individuálními předpoklady užívá osvojované pohybové dovednosti, v případě nezdaru projevuje vytrvalost a snaží se o nápravu.	Pravidelná struktura hodiny (včetně průpravných a uvolňovacích cvičení)	OSV - OR
	Kladně, bez emocí a zároveň aktivně reaguje na pokyny k vlastnímu provádění pohybové činnosti.	Zařazování kompenzačních a relaxačních aktivit, jejichž význam žáci chápou	OSV - OR
	Pokusí se, nezaujatě zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka, případně i poradí.	Pomoc při přípravě a úklidu nářadí	OSV - SR
	Rozpozná fyzické přetížení, odpočívá a najde možnosti regenerace.	Při vhodných povětrnostních podmínkách upřednostňujeme aktivity venku	
	Reaguje na domluvené povely a objasní proč, vysvětlí terminologii nových osvojovaných dovedností, nářadí a náčiní. Cvičí podle jednoduchého popisu či nákresu.	Při vhodných povětrnostních podmínkách upřednostňujeme aktivity venku	
	Uplatňuje zásady bezpečnosti a hygieny při pohybových činnostech. Ošetří drobná poranění, užívá zásady první pomoci, přivolá lékaře.	Důsledné respektování předem sjednaných povelů a signálů, stálé praktické opakování bezpečnostních zásad v různých typech prostředí a při cvičení s náčiním a nářadím.	
	Vytvoří varianty osvojovaných her a cvičení, zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a sportovní soutěže na úrovni třídy, změří a zaznamená výkony a porovná je.	Samostatné zapojení žáků při měření, zapisování a porovnávání výkonů	
	Zapojí se do kolektivní hry, snaží se spolupracovat a přispět ke společnému výsledku.	Soutěže navržené a organizované žáky Soutěže v různorodých družstvech, založené na spolupráci Pohybové hry	OSV - SR

	Dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky. Adekvátně reaguje na přestupek spolužáka, dokáže přijmout spravedlivou výtku.	Míčové hry Důsledné dodržování fair play hry Časté střídání v rámci družstev	OSV - OR, MR
	Respektuje odlišné schopnosti a možnosti spolužáků. Respektuje během pohybových činností druhé pohlaví.	Individuální soutěže v atletických disciplínách (ne často, spíše dobrovolné)	
	Vyrovňuje se s porážkou a úspěch druhého v něm nevyvolává závist či poráženecké postoje.	Nesoutěžní přístup při hodnocení individuálních výkonů (porovnávání sebe sama v různém časovém období)	OSV - OR
	Fair play přístup je u žáka nadřazen touze po vítězství, prohru a nepříjemné pocity z ní nepřenáší do běžného života.	Společné oceňování nejen podle výkonů, ale i podle snahy a přístupu, oceňování fair play chování Dostatečné informování o konaných sportovních akcích, diskuze (názory, zajímavosti) Propojující projekty vztahující se k významným sportovním událostem	
	Orientuje se v základních zdrojích informací o sportu všeobecně (médiu) a o sportovních akcích ve škole a v obci, projevuje zájem se jich účastnit jako sportovec či divák..		MV
	Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti.	Plavání - hygienu plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti	

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu

TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením

TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností

TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti

TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti

TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play

- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla
- zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

5.7. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Obsah vzdělávací oblasti Člověk a svět práce je realizován ve vyučovacím předmětu **Pracovní činnosti** (1. - 5. ročník - časová dotace 1 hodina týdně).

Výuka probíhá převážně prakticky, tj. přímou činností a prací žáků. Pro realizaci některých praktických činností využíváme místnosti za ŠD a školní zahradu. Vhodně využíváme pomůcky z vybavení školy.

Obsah učiva je rozdělen do čtyř tematických oblastí:

- práce s drobným materiálem
- konstrukční činnosti
- pěstitelské práce
- příprava pokrmů

Ve vyučovacím předmětu Pracovní činnosti využíváme pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- získat základní pracovní dovednosti a návyky v různých oborech lidské činnosti
- naučit se pracovat s různými materiály
- naučit se plánovat a organizovat si práci samostatně i v týmu

Ročník + tematický okruh	Očekávané výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata
1. - 3. ročník	ŽÁK:		
Práce s drobným materiálem	Vytváří různé předměty pod dohledem učitele z tradičních i netradičních materiálů. Používá jednoduché návody, předlohy a pokyny učitele.	Práce s korálky, přírodninami, výrobky z různých materiálů (papír, dřevo, textil, drát, folie atd.) Bezpečnost při práci, ochrana, zdraví	
Konstrukční činnosti	Užívá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	Montáž a demontáž stavebnice, konstrukce podle vlastního návrhu nebo pokynu učitele Montáž a demontáž ve skupině	
Pěstitelské práce	Seznamuje se s pěstitelskými pracemi, pozoruje změny v přírodě, zaznamenává a hodnotí výsledky svého pozorování.	Péče o živou přírodu, podmínky růstu, změny v přírodě během	

	Stará o rostliny ve škole i na školním pozemku.	kalendářního roku	
		Bezpečnost při práci, ochrana zdraví a životního prostředí - třídění odpadů (kompost)	
Příprava pokrmů	Osvojuje si pravidla správného stolování, připravuje tabuli pro konkrétní příležitost.	Příprava pokrmu, stolování, zdravá výživa	
Ročník + tematický okruh	Očekávané výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata
1. - 3. ročník	ŽÁK:		
Práce s drobným materiálem	Vytváří různé předměty pod dohledem učitele z tradičních i netradičních materiálů. Používá jednoduché návody, předlohy a pokyny učitele.	Práce s korálky, přírodninami, výrobky z různých materiálů (papír, dřevo, textil, drát, folie atd.) Bezpečnost při práci, ochrana, zdraví	
Konstrukční činnosti	Užívá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	Montáž a demontáž stavebnice, konstrukce podle vlastního návrhu nebo pokynu učitele Montáž a demontáž ve skupině	
Pěstitelské práce	Seznamuje se s pěstitelskými pracemi, pozoruje změny v přírodě, zaznamenává a hodnotí výsledky svého pozorování. Stará o rostliny ve škole i na školním pozemku.	Péče o živou přírodu, podmínky růstu, změny v přírodě během kalendářního roku Bezpečnost při práci, ochrana zdraví a životního prostředí - třídění odpadů (kompost)	
Příprava pokrmů	Osvojuje si pravidla správného stolování, připravuje tabuli pro konkrétní příležitost.	Příprava pokrmu, stolování, zdravá výživa	

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

4. a 5. ročník	ŽÁK:		
Práce s drobným materiálem	Vytváří přiměřenými pracovními prostředky různé výrobky z drobného materiálu na základě své představivosti.	Vlastnosti materiálu - využití přírodnin, modelovací hmoty, kartonu, textilu, drátu a jiných	
	Vhodně používá pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu. Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	Pracovní pomůcky a nástroje, funkce a využití Bezpečnost práce, první pomoc	
	Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic.	Lidové zvyky, tradice, řemesla, výroba pomlázky, vánočních ozdob apod.	
Konstrukční činnosti	Při konstrukčních činnostech užívá montáž i demontáž jednoduché stavebnice, pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.	Sestavování modelů ze stavebnic (plošných, prostorových, konstrukčních) Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	
Pěstitelské práce	Provádí samostatně jednoduché pěstitelské činnosti, ošetřuje a pěstuje pokojové a jiné rostliny, správně volí pomůcky, nástroje a náčiní. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce. Poskytne první pomoc.	Základní podmínky pro pěstování rostlin, zpracování půdy, výživa rostlin, pěstování ze semen v místnosti a na zahradě, ošetřování pokojových rostlin. Poznávání a využití rostlin (léčivky, koření, jedovaté rostliny, drogy)	EV
Příprava pokrmů	Připraví samostatně jednoduchý pokrm, dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování, orientuje se v základním vybavení kuchyně. Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce.	Jednoduchá úprava stolu, pravidla stolování, výběr, nákup a skladování potravin, základní vybavení kuchyně, technika v kuchyni	

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu

ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii

ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1. Základní pravidla pro hodnocení žáků

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi (popř. jeho zákonným zástupcům) zpětnou vazbu, prostřednictvím níž získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybje.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází z posouzení míry dosažení výstupů pro jednotlivé předměty školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení.

Pro splnění zásad hodnocení si každý učitel vytváří informační strukturu a systém vyhodnocování jednotlivých kritérií tak, aby dosahoval maximální možné objektivitu při žákově hodnocení. Současně je třeba dát žákovi možnost vlastního sebehodnocení.

1. Hodnotí se dosažená úroveň očekávaných výstupů (klíčové kompetence, znalosti a dovednosti) po řádně probraném a procvičeném učivu, které odpovídá učebním osnovám příslušného ročníku.
2. Forma hodnocení je buď ústní, nebo písemná (známkou = klasifikací, nebo slovním hodnocením), podle okolností.
3. Každý vyučující si vede evidenci klasifikace a hodnocení.
4. Klasifikuje se pěti stupni - podrobné zásady klasifikace viz kapitola 6.2. Neklasifikuje se mínusem. Při klasifikaci žáků integrovaných pro poruchy učení je třeba důsledně dodržovat doporučení pedagogicko - psychologické poradny, popř. způsob klasifikace ještě konzultovat s ošetřujícím psychologem či lékařem.
5. Znamky v ŽK, sešitech, písemných pracích apod. zapisuje učitel s podpisem.
6. Kontrolní písemné práce v předmětech s převahou teoretického zaměření:
  - a) průběžné - po učebním celku
  - b) hlavní - čtvrtletně - zpracované výsledky odevzdat řediteli školy.
7. Informace o prospěchu rodičům:
  - a) Písemně prostřednictvím Notýsku (1. ročník) nebo Žákovské knížky (ŽK, 2. - 5. ročník) - zapisují se všechny závažné známky, které vypovídají o dosažení určitých znalostí nebo dovedností, známky z kontrolních písemných prací, dle uvážení učitele lze zařadit též slovní hodnocení. Pokud bude rozhodnuto hodnotit v 1. ročníku, popřípadě v ročnících dalších pouze slovně, zaznamenávat dílčí slovní hodnocení průběžně, 1x měsíčně vypracovávat podrobné slovní hodnocení žáka za příslušné období a uvádět i doporučení pro další práci – podrobné zásady slovního hodnocení viz kapitola 6.2. Forma slovního hodnocení je ponechána na vyučujícím.
  - b) Třídní schůzky - dle potřeby, ale nejméně 3x ročně, termíny si po dohodě s ředitelem školy stanoví třídní učitel.
  - c) Individuální pohovory se zákonnými zástupci, popř. se zákonnými zástupci a žáky společně - telefonicky, pozvání zákonných zástupců do školy, konzultační hodiny.
  - d) Možnost návštěvy zákonných zástupců ve vyučování - po předchozí domluvě s vyučujícím.

6.2. Podrobné zásady klasifikace a slovního hodnocení

Základní zásady klasifikace

1. Výsledky vzdělávání žáka jsou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku.
2. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
3. Znamka z vyučovacího předmětu v sobě nesmí zahrnovat hodnocení žákova chování.
4. Učitel vyváženě hodnotí a promítá do klasifikace: vědomosti, dovednosti, postoj, volbu strategie, práci s informací, úroveň komunikace a kooperace, tvořivost.
5. Učitel hodnotí a promítá do klasifikace rovněž práci s chybou jako významným prvkem procesu učení a to podle hledisek:
  - a) žák chybu samostatně najde a opraví
  - b) žák chybu nenajde, po ukázání ji samostatně opraví
  - c) žák chybu samostatně nenajde a opraví ji jen s pomocí
6. Při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
7. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěm žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
8. Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do dvou skupin:
  - a) předměty s převahou teoretického zaměření a předměty s převahou praktických činností
  - b) předměty s převahou výchovného a odborného zaměření

Prospěch

Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech a na vysvědčení je klasifikován těmito stupni:

- 1 - výborný
- 2 - chvalitebný
- 3 - dobrý
- 4 - dostatečný
- 5 - nedostatečný

Chování

Chování žáka je klasifikováno na vysvědčení těmito stupni (a to i v případě použití slovního hodnocení):

- 1 - velmi dobré
- 2 - uspokojivé
- 3 - neuspokojivé

Celkový prospěch

Celkový prospěch žáka je na vysvědčení hodnocen při použití klasifikace stupni:

prospěl(a) s vyznamenáním – žák je hodnocen stupněm prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen při celkové klasifikaci stupněm horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů není vyšší než 1,5 a chování je hodnoceno stupněm velmi dobré

prospěl(a) - žák je hodnocen stupněm prospěl, není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen při celkové klasifikaci stupněm 5 - nedostatečný

neprospěl(a) - žák je hodnocen stupněm neprospěl, je-li v některém z povinných předmětů hodnocen při celkové klasifikaci stupněm 5 – nedostatečný

Ve školním roce 2015/2016 si zákonní zástupci 1. třídy odsouhlasili **slovní hodnocení**.

Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

1. Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:
  - a) soustavným diagnostickým pozorováním žáka
  - b) soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
  - c) různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové)
  - d) kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami
  - e) analýzou výsledků činnosti žáka
  - f) konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby i s pracovníky pedagogicko - psychologických poraden
  - g) rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka
2. Žák musí být z předmětu vyzkoušen ústně nebo písemně alespoň dvakrát za každé pololetí.
3. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace a poukazuje na klady nebo nedostatky.
4. Kontrolní písemné práce prokonzultuje učitel s třídním učitelem, aby se nadměrně nehromadily v určitých obdobích.
5. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka.

Klasifikace žáka

1. Žáci se klasifikují ve všech vyučovacích předmětech příslušného ročníku.
2. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušný předmět.
3. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.
4. Při určování klasifikačního stupně posuzuje učitel výsledky práce objektivně.
5. Ředitel školy určí způsob, jakým budou třídní učitelé a vedení školy informováni o stavu klasifikace ve třídě.
6. Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednávají při pedagogických radách.
7. Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, zapíše učitelé výsledky celkové klasifikace do katalogových listů.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného působení

Stupeň 1 - výborný

- žák je v činnostech velmi aktivní, pracuje tvořivě, samostatně, jeho projev je esteticky působivý, originální, vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě

Stupeň 2 - chvalitebný

- žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí, jeho projev má jen menší nedostatky
- žák tvořivě aplikuje osvojené dovednosti, vědomosti a návyky

Stupeň 3 - dobrý

- žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový, nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním i kolektivním projevu, jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm mnoha chyb
- jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele

Stupeň 4 - dostatečný

- žák je v činnostech málo aktivní i tvořivý, rozvoj jeho schopností a jeho projevu je málo uspokojivý, úkoly řeší s častými chybami
- vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele
- projevuje malý zájem a snahu

Stupeň 5 - nedostatečný

- žák je v činnostech převážně pasivní, rozvoj jeho schopností je neuspokojivý, jeho projev je většinou chybný
- minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat, neprojevuje zájem o práci

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření a praktických činností

Stupeň 1 - výborný

- žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice, zákonitosti uceleně, přesně a plně chápe vztahy mezi nimi, pohotově vykonává zadané činnosti
- samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických i praktických úkolů
- myslí logicky správně, je samostatný, tvořivý
- jeho ústní a písemný projev je správný, přesný, výstižný, výsledky jeho činnosti jsou kvalitní

Stupeň 2 - chvalitebný

- žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně
- pohotově vykonává praktické činnosti, myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika
- ústní a písemný projev mívá drobné nedostatky ve správnosti, výstižnosti a přesnosti
- grafický projev je estetický, bez větších nepřesností
- žák samostatně produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky

Stupeň 3 - dobrý

- žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů a zákonitostí nepodstatné mezery, při činnostech projevuje nedostatky
- podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat

- v uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb
- jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky
- je schopen samostatně studovat podle návodu učitele

Stupeň 4 - dostatečný

- žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti závažné mezery, je málo pohotový, má větší nedostatky, při řešení úkolů se vyskytují závažné chyby
- je nesamostatný, myšlení není tvořivé
- jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti
- závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit, při samostatném studiu má velké problémy

Stupeň 5 - nedostatečný

- žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery
- jeho dovednost vykonávat činnosti má velmi podstatné nedostatky, při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby
- při výkladu a hodnocení jevů nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele
- neprojevuje samostatnost v myšlení, v ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti
- kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele

Ve zvlášť odůvodněných případech bude místo známky slovo **neklasifikováno**.

Žáci s vývojovými poruchami

Zákonní zástupci žáků s vývojovou poruchou mohou požádat o slovní hodnocení.

Při slovním hodnocení se uvádí:

- ovládnutí učiva předepsaného osnovami
- úroveň myšlení
- úroveň vyjadřování
- úroveň aplikace vědomostí
- píle a zájem o učení

Slovní hodnocení by nemělo být pouhým mechanickým převáděním číselného klasifikačního stupně do složitější slovní podoby.

Podrobné zásady slovního hodnocení

1. O použití slovního hodnocení v 1., popřípadě v dalších ročnících rozhoduje ředitel školy, toto rozhodnutí schvaluje Školská rada.
2. Slovní hodnocení se používá jednak **dílčí** (po každém jednotlivém výkonu – buď ústně, nebo písemně, krátkou, výstižnou formou přímo do sešitu nebo pracovního sešitu – významnější dílčí hodnocení jsou také zaznamenávána do Notýsku, popř. ŽK), jednak **souhrnné** (1x měsíčně, dle uvážení vyučujícího může být i častěji – toto hodnocení se vždy písemně zaznamená do Notýsku, popř. ŽK a mělo by obsahovat:

- popsání momentální úrovně vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům daného období formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů, k vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku žáka
  - posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji
- ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon
- naznačení dalšího rozvoje žáka
- zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat)

Při slovním hodnocení se uvádí zejména:

- úroveň dosažení očekávaných výstupů za uvedené období
- ovládnutí učiva předepsaného osnovami
- úroveň myšlení
- úroveň vyjadřování
- úroveň aplikace vědomostí
- píle a zájem o učení

Slovní hodnocení by nemělo být pouhým mechanickým převáděním číselných klasifikačních stupňů do složitější slovní podoby, ale mělo by především zohledňovat individualitu jednotlivých žáků, jeho funkce by měla spočívat zejména v pozitivní motivaci k další práci při zachování co možná největší objektivity hodnocení. Každý učitel si zvolí a vypracuje vlastní systém slovního hodnocení, který je vhodné konzultovat s ředitelem školy.

Celkové hodnocení na vysvědčení

Celkově je prospěch žáka na vysvědčení hodnocen při použití slovního hodnocení stupni:

prospěl(a) - Žák je hodnocen stupněm prospěl, není-li celková úroveň v žádném z povinných předmětů hodnocena jako nedostačující očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů.

neprospěl(a) - Žák je hodnocen stupněm neprospěl, je-li celková úroveň v některém z povinných předmětů hodnocena jako nedostačující očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů.

Součástí ŠVP jsou standardy pro základní vzdělávání.